

Βρυξέλλες, 7.6.2016
COM(2016) 385 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ**

**σχετικά με τη θέσπιση νέου πλαισίου εταιρικής σχέσης με τρίτες χώρες βάσει του
Ευρωπαϊκού Προγράμματος Δράσης για τη Μετανάστευση**

Ανακοίνωση σχετικά με τη θέσπιση νέου πλαισίου εταιρικής σχέσης με τρίτες χώρες βάσει του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Δράσης για τη Μετανάστευση

Παρά τις αυξημένες προσπάθειες της ΕΕ, κάθε μέρα στη Μεσόγειο χάνονται ανθρώπινες ζωές. Επί του παρόντος, η Ευρώπη αντιμετωπίζει πρωτοφανείς μεταναστευτικές ροές, λόγω γεωπολιτικών και οικονομικών παραγόντων που θα συνεχίσουν να υπάρχουν, και ίσως θα ενταθούν, τα επόμενα έτη. Πράγματι πρόκειται για παγκόσμια πρόκληση δεδομένου ότι υπάρχουν περισσότερα από 60 εκατομμύρια εκτοπισμένοι άνθρωποι σε όλο τον κόσμο. Οι ροές τροφοδοτούνται από αδίστακτους διακινητές που επιδιώκουν να επωφεληθούν από την απόγνωση των ευάλωτων ανθρώπων. Η Ευρώπη πρέπει να αντιδράσει, να ενδιαφερθεί για την τύχη των μεταναστών και των προσφύγων και να αποδείξει στους πολίτες της ότι μπορεί να υπάρξει βιώσιμη διαχείριση της μετανάστευσης, ακόμη και στην κλίμακα που απαντάται σήμερα. Η παρούσα ανακοίνωση εξηγεί τον τρόπο με τον οποίο η εξωτερική δράση της ΕΕ θα συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων αυτών.

Μετά την έγκριση του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Δράσης για τη Μετανάστευση¹, πριν από ένα έτος, έχουν γίνει πολλά, ιδίως πέρα από τα σύνορα της ΕΕ. Εκατοντάδες χιλιάδες άνθρωποι έχουν διασωθεί στη θάλασσα. Η διάσκεψη κορυφής της Βαλέτας του Νοεμβρίου 2015 έθεσε τα ζητήματα μετανάστευσης στο επίκεντρο των σχέσεων της ΕΕ με τις αφρικανικές χώρες. Η δήλωση ΕΕ - Τουρκίας καθιέρωσε νέους τρόπους για την επιβολή τάξης στις μεταναστευτικές ροές και τη διάσωση ανθρώπων. Ο αντίκτυπός της ήταν άμεσος. Για να παρέχουν την αναγκαία συνδρομή, τα νέα χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ συμβάλλουν στη δημιουργία καλύτερου μέλλοντος στη χώρα τους για εκείνους που, διαφορετικά, θα ήταν έτοιμοι να διακινδυνεύουν τη ζωή τους στο επικίνδυνο ταξίδι προς την Ευρώπη. Οι δράσεις αυτές καταδεικνύουν τη βούληση της ΕΕ να αντιμετωπίσει συγκεκριμένες μεταναστευτικές προκλήσεις, αλλά και τα μακροπρόθεσμα αίτια της μετανάστευσης.

Ωστόσο, πρέπει να καταβληθούν ακόμη μεγαλύτερες προσπάθειες. Η ΕΕ εξακολουθεί να βρίσκεται αντιμέτωπη με μια ανθρωπιστική κρίση. Οι τρίτες χώρες και οι εταίροι της ΕΕ δίνουν στέγη σε εκατομμύρια πρόσφυγες, πολλοί από τους οποίους είναι ασυνόδευτοι ανήλικοι που αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους², καθώς και σε οικονομικούς μετανάστες που επιθυμούν να έλθουν στην Ευρώπη. Από τις εκθέσεις προκύπτει ότι υπάρχουν δεκάδες χιλιάδες μετανάστες στη Λιβύη σήμερα, οι οποίοι αναζητούν τρόπους για να εισέλθουν στην ΕΕ, ενώ ο αριθμός των αφίξεων αυξάνεται κάθε μέρα.

Για να ανταποκριθεί με ουσιαστικό τρόπο, η ΕΕ πρέπει να χρησιμοποιήσει όλα τα διαθέσιμα μέσα και να καθορίσει σαφείς προτεραιότητες και μετρήσιμους στόχους. Τα εργαλεία της αναπτυξιακής πολιτικής και της πολιτικής γειτονίας θα πρέπει να ενισχύουν την ανάπτυξη ικανοτήτων σε τοπικό επίπεδο, μεταξύ άλλων για τον έλεγχο των συνόρων, το άσυλο, την καταπολέμηση της λαθραίας διακίνησης ανθρώπων και τις προσπάθειες επανένταξης. Όλοι οι παράγοντες, δηλαδή τα κράτη μέλη, τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και οι βασικές τρίτες χώρες, πρέπει να συνεργαστούν στο πλαίσιο εταιρικής σχέσης για την επιβολή τάξης στις μεταναστευτικές ροές. Παράλληλα, πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες για την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της παράτυπης μετανάστευσης και της αναγκαστικής εκτόπισης, με την εφαρμογή βιώσιμων πολιτικών, τόσο μεσοπρόθεσμων όσο και μακροπρόθεσμων, και για τη βελτίωση της χρήσης των υφιστάμενων διαδικασιών και προγραμμάτων. Όλες αυτές οι προσπάθειες πρέπει να υλοποιηθούν σε πλαίσιο πλήρους σεβασμού του διεθνούς δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Αυτή είναι η ιδέα στην οποία βασίζεται το νέο πλαίσιο εταιρικής σχέσης.

¹ COM (2015) 240 final της 13ης Μαΐου 2015.

² Για παράδειγμα, η Τουρκία, ο Λίβανος και η Ιορδανία φιλοξενούν συνολικά περίπου 5 εκατομμύρια πρόσφυγες από τη Συρία, το Ιράν φιλοξενεί 2-3 εκατομμύρια Αφγανούς, η Τυνησία φιλοξενεί 1 εκατομμύριο Λίβυους, και οι χώρες του Κέρατος της Αφρικής στεγάζουν η καθεμία περισσότερο από μισό εκατομμύριο ανθρώπους για πολλά χρόνια.

Αυτό το πλαίσιο εταιρικής σχέσης θα πρέπει να ενισχύσει τη στήριξη όσων έχουν ανάγκη στις χώρες καταγωγής και διέλευσης τους. Θα πρέπει να συμβάλλει στην ανάπτυξη ασφαλών και βιώσιμων ικανοτήτων υποδοχής και στην παροχή μονιμότερων προοπτικών, κοντά στις εστίες τους, για τους πρόσφυγες και τις οικογένειές τους σε τρίτες χώρες οι οποίες επηρεάζονται από τις μεταναστευτικές πιέσεις. Πρέπει να δημιουργήσει πραγματικές προοπτικές επανεγκατάστασης στην ΕΕ για να αποθαρρύνει τα παράτυπα και επικίνδυνα ταξίδια. Ουσιώδες στοιχείο για την επίτευξη των ανωτέρω είναι μια συνεπής, αξιόπιστη και αποτελεσματική πολιτική όσον αφορά την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών, που να σέβεται πλήρως τα ανθρώπινα δικαιώματα και την αξιοπρέπεια των εν λόγω προσώπων, καθώς και την αρχή της μη επαναπροώθησης. Ενώ βρίσκεται σε ετοιμότητα για να παρέχει μεγαλύτερη στήριξη στις χώρες εταίρους που καταβάλλουν τις μεγαλύτερες προσπάθειες, αλλά χωρίς να διστάζει να προσφύγει σε αρνητικά κίνητρα, η ΕΕ πρέπει να παρέχει συνδρομή και να προσαρμόζει τις πολιτικές της έτσι ώστε να παράγουν συγκεκριμένα αποτελέσματα όσον αφορά την αναχαίτιση της ροής παράτυπων μεταναστών.

Αυτό καθαυτό το πλαίσιο εταιρικής σχέσης όχι μόνο θα συμβάλλει στην αντιμετώπιση των κρίσεων με άμεσα και μετρήσιμα αποτελέσματα, αλλά και θα θέσει τα θεμέλια ενισχυμένης συνεργασίας με τις χώρες καταγωγής, διέλευσης και προορισμού, η οποία θα βασίζεται σε μια πολιτική για την ορθή διαχείριση της μετανάστευσης και της κινητικότητας.

1. ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΤΛΗΘΗΚΑΝ

Το μήνυμα ότι τα μεταναστευτικά θέματα συγκαταλέγονται σήμερα στις μείζονες προτεραιότητες της εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ δεν έχει ακόμη μεταφερθεί πλήρως στους εταίρους, οι δε εταίροι δεν έχουν κατανοήσει τη σημασία του. Είναι απαραίτητο, σε στενή συνεργασία με όλα τα κράτη μέλη, να καταστεί σαφές στους εταίρους μας ότι η εξεύρεση λύσης για τις παράτυπες και ανεξέλεγκτες μετακινήσεις ανθρώπων αποτελεί προτεραιότητα για την Ένωση στο σύνολό της. Μολονότι οι διάλογοι υψηλού επιπέδου, που καλύπτουν τα βασικά συμφέροντα της ΕΕ και των εταίρων της, κατέληξαν σε συγκεκριμένες πολιτικές δεσμεύσεις και στις πρώτες συγκεκριμένες δράσεις για τη βελτίωση της συνεργασίας, πρέπει ακόμη να γίνουν πολλά, ιδίως σχετικά με την επιστροφή και την επανεισδοχή.

Χρειάζονται τακτικά επιχειρησιακά μέτρα και εβδομαδιαίες επαφές για την προώθηση του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Δράσης για τη Μετανάστευση

Οι διάλογοι υψηλού επιπέδου για τη μετανάστευση³ και η αναθεωρημένη **Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας**⁴ επέφεραν νέα εστίαση στις σχέσεις με βασικές χώρες όσον αφορά τη μετανάστευση. Η **σύνοδος των ηγετών των Δυτικών Βαλκανίων** τον Οκτώβριο του 2015⁵ έθεσε σε εφαρμογή ένα σύστημα τακτικού και διαρθρωμένου διαλόγου, ανταλλαγής πληροφοριών και συνεργασίας μεταξύ των χωρών της περιοχής, σε συνδυασμό με την άμεση στήριξη της ΕΕ σε συγκεκριμένες ανάγκες. Αυτή η καθημερινή συνεργασία θα μπορούσε να προσαρμοστεί για να χρησιμοποιηθεί σε άλλες συναφείς μεταναστευτικές διαδρομές, για παράδειγμα για την ενίσχυση της επιχειρησιακής εφαρμογής των διαδικασιών του Ραμπάτ και του Χαρτούμ στην Αφρική. Στη **διάσκεψη κορυφής της Βαλέτας**, το σχέδιο δράσης της οποίας περιλαμβάνει 16 πρωτοβουλίες προτεραιότητας, έγινε λόγος για την κοινή ευθύνη, και υπογραμμίστηκε ότι η ΕΕ και οι αφρικανικές χώρες πρέπει να εργαστούν με πνεύμα εταιρικής σχέσης. Αυτό το σχέδιο δράσης πρέπει τώρα να μετουσιωθεί σε αποτελέσματα. Η ένταση της διαδικασίας εφαρμογής πρέπει να αυξηθεί.

³ Πραγματοποιήθηκαν διάλογοι σε υπουργικό επίπεδο με τις αρχές ορισμένων χωρών. Οι περισσότεροι διάλογοι πραγματοποιήθηκαν από την Υπατη Εκπρόσωπο/Αντιπρόεδρο και την Επιτροπή, και, σε ορισμένες περιπτώσεις, από τα κράτη μέλη εξ ονόματος της ΕΕ στο σύνολό της. Γερμανοί, Γάλλοι και Ολλανδοί υπουργοί έχουν επισκεφθεί τρίτες χώρες στο πλαίσιο αυτό. Βλ. παράρτημα 2 για περαιτέρω λεπτομέρειες.

⁴ JOIN(2015) 50 final Επί του παρόντος έχουν υπογραφεί συμβάσεις για έργα αξίας 1,2 δις. EUR στις χώρες της ΕΠΓ και της διεύρυνσης για τη στήριξη των προσφύγων και των κοινοτήτων υποδοχής, που αφορούν διάφορους τομείς όπως η διαχείριση της μετανάστευσης, η κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη και η εκπαίδευση.

⁵ COM (2015) 676 final της 15ης Δεκεμβρίου 2015.

Για να υπάρξει πραγματικός αντίκτυπος, η ΕΕ δεν μπορεί να βασιστεί μόνο στη δέσμη εργαλείων της για τη μετανάστευση

Επίκεντρο της **δήλωσης ΕΕ - Τουρκίας** της 18ης Μαρτίου αποτέλεσε η διασύνδεση της διαχείρισης της μετανάστευσης, και στις δύο πλευρές του Αιγαίου, με ένα άνευ προηγουμένου επίπεδο συνεργασίας **μεταξύ της ΕΕ και εξωτερικού εταίρου**. Σε πλήρη συμμόρφωση με το δίκαιο της ΕΕ και με το διεθνές δίκαιο, είχε ως στόχο την εξάλειψη του κινήτρου αναζήτησης παράτυπων διαδρομών. Μαζί με τη δράση του ΝΑΤΟ και του Frontex, η υλοποίηση της δήλωσης, μεταξύ άλλων και όσον αφορά την επανεισδοχή όλων των αφικνούμενων υπηκόων τρίτων χωρών, είχε άμεσο αντίκτυπο στις διελεύσεις από την Τουρκία προς την Ελλάδα⁶. Απέδειξε ότι η διεθνής συνεργασία μπορεί να επιτύχει όσον αφορά τη διάσωση ανθρώπων στη θάλασσα και την εξάρθρωση του επιχειρηματικού μοντέλου των διακινητών⁷. Αυτό κατέστη δυνατό χάρη στη χρηματοοικονομική συνδρομή, τις ευκαιρίες επανεγκατάστασης και τις προοπτικές στον τομέα των εν εξελίξει διαπραγματεύσεων για τις θεωρήσεις και την προσχώρηση. Μολονότι κάθε χώρα είναι διαφορετική και η δήλωση ΕΕ-Τουρκίας αντικατοπτρίζει ιδιαίτερες περιστάσεις, τα στοιχεία της μπορούν να αποτελέσουν πηγή έμπνευσης για τη συνεργασία με άλλες βασικές τρίτες χώρες και να υποδείξουν τους σημαντικούς μοχλούς που πρέπει να ενεργοποιηθούν.

Η χρηματοοικονομική συνδρομή πρέπει να αυξηθεί

Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της αποτελούν τον μεγαλύτερο χορηγό αναπτυξιακής και ανθρωπιστικής βοήθειας σε παγκόσμιο επίπεδο, με αυξανόμενη ανάληψη οικονομικών δεσμεύσεων για άμεση ανθρωπιστική στήριξη στους πρόσφυγες και περισσότερη διαρθρωτική στήριξη για τη μετανάστευση. Η ΕΕ έχει μακρά παράδοση **στήριξης των προσφύγων, των εσωτερικά εκτοπισμένων ατόμων και των κοινοτήτων υποδοχής**, για παράδειγμα, στο Κέρας της Αφρικής και στην περιοχή της Λίμνης Τσαντ (Κένυα, Σομαλία, Ουγκάντα, Αιθιοπία και Σουδάν)⁸. Όμως η κλίμακα των αναγκών σε παγκόσμιο επίπεδο επιβάλλει στη βοήθεια να είναι περισσότερο στοχοθετημένη και αποτελεσματική, και προκρίνει επενδύσεις που να έχουν πραγματικό αντίκτυπο στη μετανάστευση και να προσαρμόζονται στις ανάγκες και τις συνθήκες που επικρατούν σε κάθε χώρα. Η Επιτροπή παρουσίασε το στρατηγικό όραμά της για τον τρόπο με τον οποίο η εξωτερική δράση της ΕΕ μπορεί να **να ενισχύσει την ανθεκτικότητα και την αυτάρκεια των αναγκαστικά εκτοπισμένων ατόμων**⁹, όσον το δυνατόν πιο κοντά στις χώρες καταγωγής των προσφύγων. Η άμεση **ανθρωπιστική βοήθεια που έχει χορηγηθεί στους Σύριους πρόσφυγες**, από την αρχή της κρίσης, έχει υπερβεί το 1 δισ. EUR και αποτελεί μέρος της συνολικής δέσμευσης για 6 δισ. EUR σε ανθρωπιστική και αναπτυξιακή συνδρομή, καθώς και σε συνδρομή για τη σταθεροποίηση. Η συνολική συνεισφορά της ΕΕ και των κρατών μελών της για την οποία αναλήφθηκε δέσμευση στη **διάσκεψη του Λονδίνου «Στήριξη στη Συρία και την περιοχή»** τον Φεβρουάριο συμπληρώθηκε με 7,15 δισ. EUR που αντιπροσωπεύουν πάνω από το 70% όλων των υποσχέσεων, και, ως εκ τούτου, η εν λόγω δέσμευση πρέπει τώρα να υλοποιηθεί.

Καινοτόμα μέσα για την παροχή στοχοθετημένης στήριξης

Το Περιφερειακό Καταπιστευματικό Ταμείο της ΕΕ για την Αντιμετώπιση της Συριακής Κρίσης αποσκοπεί στη μακροπρόθεσμη ενίσχυση της ανθεκτικότητας των Σύριων προσφύγων στις

⁶ COM (2016) 231 final της 20ής Απριλίου 2016. Η καθοδική τάση συνεχίστηκε (οι κατά μέσο όρο εβδομαδιαίες αφίξεις από την Τουρκία προς τα κέντρα πρώτης υποδοχής στα ελληνικά νησιά ανέρχονταν σε περίπου 300 από τις 9 έως τις 29 Μαΐου 2016).

⁷ Η ενίσχυση της συνεργασίας μετά τη δήλωση ΕΕ-Τουρκίας οδήγησε σε σημαντική αύξηση της δράσης από τις τουρκικές αρχές: τον Απρίλιο του 2016 συνελήφθησαν 124 διακινητές μεταναστών. Η Τουρκία έχει επίσης αποστείλει έναν αξιωματικό-σύνδεσμο στην Ευρωπόλ. Επίσης, όσον αφορά τα Δυτικά Βαλκάνια, άνοιξε στη Βιέννη κοινό επιχειρησιακό γραφείο για να συμβάλει στην ανταλλαγή πληροφοριών και να φιλοξενεί ερευνητές που εργάζονται σε κοινές επιχειρήσεις κατά των διακινητών.

⁸ Βλ. παράρτημα 3 για παραδείγματα σημαντικών εν εξελίξει δράσεων που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ.

⁹ COM (2016) 234 final της 26ης Απριλίου 2016.

γειτονικές χώρες, καθώς και στη στήριξη των κοινοτήτων υποδοχής, όσον αφορά την εκπαίδευση, τα μέσα διαβίωσης και την υγεία¹⁰. Στο πλαίσιο του **Καταπιστευματικού Ταμείου Έκτακτης Ανάγκης της ΕΕ για την Αφρική**, στο οποίο είχαν διατεθεί αρχικά 1,88 δισ. EUR, λήφθηκαν αποφάσεις για έργα αξίας άνω των 750 εκατ. EUR σε τομείς όπως η δημιουργία θέσεων εργασίας και η ανθεκτικότητα, που επικεντρώνονται στα πλέον εύάλωτα άτομα, για την περιοχή του Σαχέλ, την περιοχή της λίμνης Τσαντ και το Κέρασ της Αφρικής¹¹. Η **Διευκόλυνση για τους πρόσφυγες στην Τουρκία**¹² συνδυάζει τόσο την άμεση όσο και τη διαρθρωτική στήριξη και ανέρχεται συνολικά σε 3 δισ. EUR κατά την περίοδο 2016-2017. Έχουν ήδη ληφθεί αποφάσεις και υπογραφεί συμβάσεις ύψους περίπου 200 εκατ. EUR για συνδρομή στους πρόσφυγες και τις κοινότητες υποδοχής, με βραχυπρόθεσμο στόχο ότι μέχρι τα τέλη Ιουλίου θα έχουν υπογραφεί συμβάσεις για συνολικά 1 δισ. EUR¹³. Ένα επιπλέον ποσό ύψους 3 δισ. EUR θα παρασχεθεί μέχρι τα τέλη του 2018, υπό την προϋπόθεση ότι τα αρχικά κονδύλια θα έχουν χρησιμοποιηθεί πλήρως και όλες οι δεσμεύσεις θα έχουν τηρηθεί.

Ανάγκη λήψης επιχειρησιακών μέτρων για την καταπολέμηση της λαθραίας διακίνησης μεταναστών

Ουσιαστικά, το επιχειρηματικό μοντέλο των διακινητών πρέπει να εξαρθρωθεί και οι αξιόπιστες και αποτελεσματικές επιστροφές είναι απαραίτητες για την επίτευξη αυτού του στόχου. Επιπλέον, είναι αναγκαία η επιχειρησιακή συνεργασία για την καταπολέμηση των διακινητών. Η συνεργασία στη **διαδρομή της Δυτικής Μεσογείου/του Ατλαντικού** είναι αποτελεσματική και συνεχίζει να χρησιμεύει ως υπόδειγμα εταιρικής σχέσης. Στο **Αιγαίο Πέλαγος** και στην **κεντρική Μεσόγειο**, ο Frontex συνεργάζεται με το NATO και την επιχείρηση EUNAVFORMED Sophia, συνδυάζοντας τους διαφόρους ρόλους τους όσον αφορά τη διαχείριση της μετανάστευσης, τη συλλογή απόρρητων πληροφοριών σχετικά με τη λαθραία διακίνηση μεταναστών, την ανταλλαγή πληροφοριών, τον συντονισμό των περιπολιών και την από κοινού εργασία για τις αποβιβάσεις¹⁴. Αυτή η συνεργασία θα πρέπει να προχωρήσει ακόμη ένα βήμα στην κεντρική Μεσόγειο μέσω της από κοινού αξιοποίησης μέσω των σε πραγματικό χρόνο και της θέσπισης κοινής αξιολόγησης κινδύνου σχετικά με απειλές για τη θαλάσσια ασφάλεια και την ασφάλεια των συνόρων — στην εν λόγω συνεργασία θα μπορούσε να συμμετέχει επίσης η ιταλική επιχείρηση «Mare sicuro».

Οι δραστηριότητες της **επιχείρησης EUNAVFORMED Sophia** είχαν ως αποτέλεσμα τη σύλληψη 71 υπόπτων λαθραίας διακίνησης και την εξουδετέρωση 129 πλοίων που χρησιμοποιούνταν για δραστηριότητες λαθραίας διακίνησης. Η πρόληψη της περαιτέρω απώλειας ζωών στη θάλασσα παραμένει επίσης θεμελιώδης και νομικά δεσμευτική δραστηριότητα της επιχείρησης που, μέχρι σήμερα, έχει διασώσει άμεσα 14.857 ανθρώπους. Άλλοι 31.096 άνθρωποι έχουν διασωθεί από άλλους με τη στήριξη της επιχείρησης. Η ανταλλαγή πληροφοριών είναι ιδιαίτερα σημαντική, και θα μπορούσε να εξελιχθεί περαιτέρω με την ενίσχυση των δεσμών μεταξύ της EUNAVFORMED και του Ευρωπαϊκού Κέντρου κατά της λαθραίας διακίνησης μεταναστών στο πλαίσιο της Ευρωπόλ. Το Συμβούλιο συμφώνησε να παρατείνει την εντολή της επιχείρησης κατά ένα έτος και να προσθέσει δύο

¹⁰ Από το συνολικό ποσό των 733 εκατ. EUR, 427,5 εκατ. EUR εγκρίθηκαν το 2015 και το 2016 ενώ υπογράφηκαν συμβάσεις για ποσό 200 εκατ. EUR και καταβλήθηκε ποσό 96 εκατ. EUR, ενώ πρόσθετο ποσό 267 εκατ. EUR προβλέπεται να εγκριθεί τον Ιούνιο του 2016, με αποτέλεσμα να παραμένει ποσό 38,5 εκατ. EUR επιπλέον των πιθανών νέων συνεισφορών.

¹¹ Τον Ιούνιο προβλέπονται επιπλέον 150 εκατ. EUR στα τμήματα για το Σαχέλ και τη Βόρεια Αφρική.

¹² Η διευκόλυνση δημιουργήθηκε τον Νοέμβριο του 2015 σύμφωνα με το κοινό σχέδιο δράσης ΕΕ-Τουρκίας. Βλ. παράρτημα 4 για συνεισφορές.

¹³ Οι βασικές προτεραιότητες της διευκόλυνσης θα επικεντρωθούν, σε άμεση και σε μεσοπρόθεσμη βάση, μεταξύ άλλων στην ανθρωπιστική βοήθεια, τη διαχείριση της μετανάστευσης, την εκπαίδευση, την υγεία, τις δημοτικές υποδομές και την κοινωνικοοικονομική στήριξη. Ειδικό μέτρο ύψους 60 εκατ. EUR συμφωνήθηκε τον Απρίλιο για να βοηθήσει όσους επιστρέφουν όσον αφορά τη στέγη, την παροχή τροφίμων και την υγειονομική περίθαλψη.

¹⁴ Για παράδειγμα, τον Οκτώβριο του 2015, ο Frontex εντόπισε πολλά σκάφη με μετανάστες, με τη συνδυασμένη χρήση συστημάτων παρακολούθησης πλοίων και δορυφορικών εικόνων, που οργανώθηκε από τον Frontex με τη βοήθεια του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Ασφάλειας της Ναυσιπλοΐας (EMSA) και του Δορυφορικού Κέντρου της ΕΕ. Διασώθηκαν 350 μετανάστες που επέβαιναν σε τέσσερα σκάφη.

επιπλέον καθήκοντα στήριξης. Θα περιλαμβάνονται επιχειρήσεις, όπως η ανάπτυξη ικανοτήτων και η κατάρτιση για την Ακτοφυλακή και το Πολεμικό Ναυτικό της Λιβύης, καθώς και η εφαρμογή του εμπάργκο όπλων των Ηνωμένων Εθνών στη θάλασσα, με βάση ένα νέο ψήφισμα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών.

Η σημασία της αποτελεσματικής διαχείρισης της μετανάστευσης στο εσωτερικό της Ευρώπης για την αποτελεσματική πολιτική εκτός Ευρώπης

Η πείρα έχει καταδείξει ότι οι μεταναστευτικές πολιτικές εντός και εκτός της Ένωσης συνδέονται άμεσα. Πράγματι, το προηγούμενο έτος, σε όλες τις μεταναστευτικές διαδρομές όταν η διαχείριση των συνόρων και της μετανάστευσης φαινόταν ελλιπής, το γεγονός αυτό αποτελούσε παράγοντα έλξης. Η αξιόπιστη δράση εντός της ΕΕ — τόσο για την αποτροπή της λαθραίας διακίνησης και της παράτυπης εισόδου όσο και για την απόδειξη της ύπαρξης νόμιμων οδών — έχει καθοριστική σημασία για την επίτευξη των εξωτερικών μας στόχων.

Η **Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή**¹⁵ θα συμβάλει στη συνοχή και την ανθεκτικότητα στα εξωτερικά σύνορα, ιδίως σε περιόδους υψηλής πίεσης, με βασικό γνώμονα την ασφάλεια. Η μεταρρύθμιση του **κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου**¹⁶ θα καλύψει τα κενά του ισχύοντος συστήματος που δεν ήταν σε θέση να αντιμετωπίσει τους ανθρώπους που ουσιαστικά αγνοούν τους κανόνες και ταξιδεύουν στη χώρα επιλογής τους. Η αποκατάσταση της τάξης στις περιοχές αυτές θα μειώσει δραστικά τα κίνητρα της παράτυπης εισόδου, αλλά θα απαιτήσει επίσης επαρκή χρηματοδότηση της ΕΕ που θα συνεκτιμά την κοινή ευθύνη. Η αποτελεσματική δράση κατά της **λαθραίας διακίνησης μεταναστών**¹⁷ εντός της ΕΕ, με επίκεντρο το νέο Ευρωπαϊκό Κέντρο κατά της λαθραίας διακίνησης μεταναστών στην Ευρώπη, αποτελεί προϋπόθεση για την επιτυχή πρακτική συνεργασία με τρίτες χώρες.

Ταυτόχρονα με τη μείωση των δυνατοτήτων παράτυπης εισόδου, η ΕΕ πρέπει να θεσπίσει οδούς¹⁸ νόμιμης άφιξης στην ΕΕ για τα άτομα που είτε αναζητούν διεθνή προστασία είτε αναζητούν εργασία, εκπαίδευση, ερευνητικές ή επενδυτικές ευκαιρίες¹⁹.

2. ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ — ΜΙΑ ΝΕΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ

Η εξωτερική μεταναστευτική πίεση αποτελεί πλέον συνήθη κατάσταση τόσο για την ΕΕ όσο και για τις χώρες εταίρους. Απαιτεί πιο συντονισμένη, συστηματική και διαρθρωμένη προσέγγιση για τη μεγιστοποίηση της συνεργειών και των αποτελεσμάτων μόχλευσης στις εσωτερικές και εξωτερικές πολιτικές της Ένωσης. Για να επιτύχει, το πλαίσιο αυτό πρέπει να αντικατοπτρίζει τα συμφέροντα τόσο της ΕΕ όσο και των εταίρων μας, να έχει σαφείς στόχους και σαφή κατεύθυνση προόδου σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι στόχοι αυτοί θα επιτευχθούν, με θετική συνεργασία όπου είναι δυνατόν, αλλά και με τη χρήση πίεσης, όπου αυτό είναι απαραίτητο. Η προσέγγιση αυτή θα λάβει τη μορφή συμφώνων τα οποία θα ενσωματωθούν στις υφιστάμενες και μελλοντικές διαδικασίες και εταιρικές σχέσεις.

Οι βραχυπρόθεσμοι στόχοι των συμφώνων είναι οι εξής:

¹⁵ COM (2015) 671 final της 15ης Δεκεμβρίου 2015.

¹⁶ COM (2016) 270 final της 4ης Μαΐου 2016.

¹⁷ Στο σχέδιο δράσης της ΕΕ κατά της λαθραίας διακίνησης μεταναστών, η συνεργασία με τις χώρες καταγωγής και διέλευσης προσδιορίστηκε ως βασική προτεραιότητα (COM(2015) 285 final της 27ης Μαΐου 2015).

¹⁸ Σε αυτό το πνεύμα, η μεταρρύθμιση της μπλε κάρτας, που παρουσιάστηκε στις 7 Ιουνίου 2016 (COM(2016)378) έχει ως στόχο την προσέλκυση μεταναστών υψηλής ειδίκευσης στην αγορά εργασίας της ΕΕ.

¹⁹ Αυτό ήταν ένα σημαντικό θέμα στο πλαίσιο της αναθεωρημένης Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας, η οποία πρόκρινε τη δημιουργία προτιμησιακών καθεστώτων για τους υπηκόους χωρών της ΕΠΓ οι οποίες επιθυμούν να δεσμευθούν για περαιτέρω συνεργασία με την ΕΕ όσον αφορά τη μετανάστευση.

- η διάσωση ανθρώπων στη Μεσόγειο Θάλασσα·
- η αύξηση του ποσοστού επιστροφής στις χώρες καταγωγής και διέλευσης·
- η παροχή δυνατότητας στους μετανάστες και τους πρόσφυγες να παραμένουν όσο το δυνατόν εγγύτερα στις εστίες τους και να αποφεύγουν τα επικίνδυνα ταξίδια.

Είναι σκόπιμο να αναληφθεί άμεσα δράση με βασικούς εταίρους στους ακόλουθους τομείς, όπου θα πρέπει να καθοριστούν συγκεκριμένοι και μετρήσιμοι στόχοι:

- συνεργασία με βασικούς εταίρους για να βελτιωθεί το νομοθετικό και θεσμικό πλαίσιο για τη μετανάστευση·
- συγκεκριμένη βοήθεια για την ανάπτυξη ικανοτήτων στη διαχείριση των συνόρων και της μετανάστευσης, συμπεριλαμβανομένης της παροχής προστασίας στους πρόσφυγες·
- αύξηση των ποσοστών επιστροφής και επανεισδοχής, με προτίμηση στην οικειοθελή επιστροφή και εστίαση στην επανένταξη·
- αναχαίτιση των παράτυπων ροών, με ταυτόχρονη προσφορά διαύλων νόμιμης μετανάστευσης, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης των προσπαθειών επανεγκατάστασης.

Μακροπρόθεσμα, η ΕΕ θα πρέπει να συνεχίσει να εντείνει τις προσπάθειές της για την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών της παράτυπης μετανάστευσης και της αναγκαστικής εκτόπισης και να ενισχύει την ανάπτυξη ικανοτήτων στις κοινότητες υποδοχής και τα αρμόδια όργανα. Τα σύμφωνα θα επωφελούνται από συνέργειες με όλες τις πολιτικές, πρωτοβουλίες και διαδικασίες που αποβλέπουν στην υλοποίηση των μακροπρόθεσμων στόχων, όπως οι πολιτικοί, κοινωνικοί, οικονομικοί και περιβαλλοντικοί παράγοντες που συνιστούν τα βαθύτερα αίτια (μεταξύ άλλων μέσω της διευκόλυνσης των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών επενδύσεων της διασποράς στις χώρες καταγωγής).

Απώτερος στόχος του πλαισίου εταιρικής σχέσης είναι μια συνεκτική και προσαρμοσμένη δέσμευση, όπου η Ένωση και τα κράτη μέλη της ενεργούν με συντονισμένο τρόπο με την από κοινού αξιοποίηση μέσων, εργαλείων και μοχλών για την επίτευξη ολοκληρωμένων εταιρικών σχέσεων (συμφώνων) με τρίτες χώρες για τη βελτίωση της διαχείρισης της μετανάστευσης με πλήρη σεβασμό των υποχρεώσεων βάσει του ανθρωπιστικού δικαίου και των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Για να επιτευχθεί αυτή η αλλαγή, θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί το πλήρες φάσμα των πολιτικών και μέσων της ΕΕ στον τομέα των εξωτερικών σχέσεων. Αυτό σημαίνει αλλαγή προσέγγισης και υιοθέτηση νέων ιδεών με συνδυασμό θετικών και αρνητικών κινήτρων και τη χρήση όλων των μοχλών και εργαλείων. Είναι σαφές ότι πρέπει να είμαστε έτοιμοι να προσαρμόσουμε τον προγραμματισμό μας όσον αφορά τις διμερείς σχέσεις και τη χρηματοδότηση για την επίτευξη των στόχων μας.

Τα σύμφωνα θα αποτελούν τις βασικές συνιστώσες της συνολικής σχέσης μεταξύ της ΕΕ και των τρίτων χωρών καταγωγής και διέλευσης των μεταναστών. Οι σχέσεις αυτές θα καθοδηγούνται από την ικανότητα και την προθυμία των χωρών να συνεργάζονται για τη διαχείριση της μετανάστευσης, ιδίως όσον αφορά την πρόληψη της παράτυπης μετανάστευσης και την επανεισδοχή παράτυπων μεταναστών.

Οι διάφοροι εταίροι αντιμετωπίζουν διαφορετικές προκλήσεις και διαφορετικές περιστάσεις. Τα σύμφωνα θα πρέπει να συνυπολογίζουν πλήρως το γεγονός αυτό. Οι χώρες καταγωγής είναι αντιμετώπιζομενες με την ανάγκη να βοηθούν τους ανθρώπους στην εξεύρεση μέσων διαβίωσης και σταθερότητας στο έδαφός τους, καθώς και να διαχειρίζονται τη μετανάστευση σε τοπικό επίπεδο. Οι χώρες διέλευσης και υποδοχής υπόκεινται σε έντονες πιέσεις για την παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας και υπηρεσιών στους μετανάστες και πρόσφυγες, τη στήριξη της οικονομικής βιωσιμότητας των μεταναστών, προσφύγων και κοινοτήτων υποδοχής, καθώς και για την καταπολέμηση των εγκληματικών δικτύων που ενέχονται στη λαθραία διακίνηση και εμπορία ανθρώπων ώστε να

αποτρέψουν τις παράτυπες ροές. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην ανάπτυξη ικανοτήτων για να ενισχυθούν οι ικανότητες στον τομέα διαχείρισης της μετανάστευσης.

Εφαρμογή επιστροφής, επανεισδοχής και επανένταξης

Οι αποτελεσματικές πολιτικές επιστροφής, επανεισδοχής και επανένταξης για εκείνους που δεν δικαιούνται προστασία αποτελούν βασική συνιστώσα της καταπολέμησης της παράτυπης μετανάστευσης και θα βοηθήσουν να πεισθούν οι άνθρωποι να μη θέτουν σε κίνδυνο τη ζωή τους. Η αύξηση του ποσοστού επιστροφής θα οδηγήσει σε εξάρθρωση του επιχειρηματικού μοντέλου των διακινητών — έτσι ώστε οι άνθρωποι να συνειδητοποιήσουν ότι δεν αξίζει να διακινδυνεύουν για να φτάσουν στην ΕΕ με αντίξοες συνθήκες, καταβάλλοντας μεγάλα χρηματικά ποσά²⁰. Το αποτέλεσμα της αύξησης του ποσοστού των επιστροφών θα πολλαπλασιαστεί εάν, επιπλέον, δημιουργηθούν νόμιμοι οδοί προς την ΕΕ.

Η αποτελεσματικότητα του συστήματος επιστροφής της ΕΕ αποτελεί προϋπόθεση, αρχής γενομένης από την εφαρμογή του σχεδίου δράσης για την επιστροφή.²¹ Ωστόσο, απαιτούνται περισσότερες προσπάθειες διότι οι τρίτες χώρες μπορεί να είναι απρόθυμες να συνεργαστούν στον τομέα της επανεισδοχής και της επιστροφής. Για τις **χώρες καταγωγής** των παράτυπων μεταναστών, χρειάζεται συνεργασία προκειμένου να διευκολυνθεί η ταυτοποίηση²² και η επανεισδοχή των υπηκόων τους, καθώς και στήριξη για την επανένταξη όσων επιστρέφουν, ιδίως για να ενισχυθεί περαιτέρω η διακυβέρνηση και η ικανότητα παροχής υπηρεσιών. Η ενίσχυση της συνεργασίας με τις **χώρες διέλευσης** είναι επίσης σημαντική, δεδομένου ότι είναι περισσότερο υπεύθυνες για τη διαχείριση των παράτυπων μεταναστευτικών ροών — και έχουν ισχυρότερα κίνητρα για να ενισχύσουν τη διαχείριση των συνόρων — ειδικά αν υποχρεούνται σε επανεισδοχή των παράτυπων μεταναστών που διήλθαν από το έδαφός τους.

Μέχρι στιγμής, η πείρα από την διεξαγωγή διαλόγων με χώρες εταίρους έχει δείξει ότι υπάρχει χάσμα μεταξύ προσδοκιών και αποτελεσμάτων σχετικά με την επιστροφή και την επανεισδοχή.

Ο στόχος της ΕΕ θα πρέπει τώρα να αφορά **συγκεκριμένη και μετρήσιμη αύξηση του αριθμού και του ποσοστού επιστροφής και επανεισδοχής**. Επομένως, το ουσιώδες μέρος κάθε συμφώνου θα αφορά τις κοινές προσπάθειες για την επιτυχία των επιστροφών και επανεισδοχών. Τα σύμφωνα θα επιδιώκουν επίσης να αυξήσουν την αποτελεσματικότητα και τη βιωσιμότητα της διαδικασίας επιστροφής και να παράσχουν επαρκή οικονομική στήριξη στις χώρες επανεισδοχής και ειδικότερα στις κοινότητες στις οποίες θα επανενταχθούν όσοι επιστρέφουν. Οι χώρες εταίροι θα πρέπει επίσης να επωφεληθούν από τη βοήθεια της ΕΕ για την οικειοθελή επιστροφή και την επανένταξη (στο πλαίσιο εταιρικής σχέσης με τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης).

Για να εξασφαλιστεί ότι οι τρίτες χώρες εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους όσον αφορά την επανεισδοχή των υπηκόων τους, τα ακόλουθα στοιχεία πρέπει να αντιμετωπίζονται κατά προτεραιότητα και να κατοχυρώνονται:

- Εστίαση στις χώρες καταγωγής, η οποία θα πρέπει επίσης να διευκολύνει τη συνεργασία στον τομέα της επανεισδοχής με χώρες διέλευσης.

²⁰ Η οδηγία για την επιστροφή παρέχει τις βασικές εγγυήσεις για να εξασφαλίσει ότι οι επιχειρήσεις επιστροφής πραγματοποιούνται σε ανθρώπινες συνθήκες και σέβονται τα δικαιώματα των μεταναστών, συμπεριλαμβανομένων της τήρησης της αρχής της μη επαναπροώθησης, της πραγματικής προσφυγής, του σεβασμού για την ενότητα της οικογένειας, του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού και των ιδιαίτερων αναγκών των ευάλωτων ατόμων.

²¹ COM (2015) 453 final της 9ης Σεπτεμβρίου 2015.

²² Επί του παρόντος διεξάγονται συζητήσεις με τις ενδιαφερόμενες χώρες στην Αφρική για τη διοργάνωση επισκέψεων στην ΕΕ για να τους παρασχεθεί βοήθεια για την ταυτοποίηση. Τέσσερις χώρες έχουν ήδη δεσμευτεί όσον αφορά τη διοργάνωση τέτοιων επισκέψεων.

- Συντονισμένη και συνεκτική συνεργασία της ΕΕ και των κρατών μελών στον τομέα της επανεισδοχής όπου η ύψιστη προτεραιότητα έγκειται στην επίτευξη γρήγορων και αποτελεσματικών επιστροφών, και όχι κατ' ανάγκη στη σύναψη επίσημων συμφωνιών επανεισδοχής²³.
- Διευκόλυνση της ταυτοποίησης των παράτυπων μεταναστών εν όψει της επανεισδοχής τους, με την ενίσχυση της ικανότητας των τρίτων χωρών να εξασφαλίζουν την καλή λειτουργία των ληξιαρχικών μητρώων και την ψηφιοποίηση δακτυλικών αποτυπωμάτων ή βιομετρικών στοιχείων, καθώς και ενίσχυση των ικανοτήτων στη διαχείριση των συνόρων και της μετανάστευσης.
- Αναβάθμιση των πρωτοβουλιών υποστηριζόμενης οικειοθελούς επιστροφής και επανένταξης καθόλη τη διαδρομή που πρόκειται να βοηθήσει τις χώρες διέλευσης για την επιστροφή των υπηκόων τρίτων χωρών στις χώρες καταγωγής τους στο μέτρο του δυνατού, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της περιφερειακής συνεργασίας μεταξύ των χωρών καταγωγής και διέλευσης.
- Αποδοχή από τις χώρες εταίρους της χρήσης της ενωσιακής άδειας διέλευσης (*laissez-passer*) σε επιχειρήσεις επιστροφής.

Υλοποίηση των συμφώνων: βελτίωση της συνοχής και του συντονισμού μεταξύ ΕΕ και κρατών μελών

Η αποτελεσματική προσέγγιση έναντι των τρίτων χωρών δεν απαιτεί μόνο **ειδικά προσαρμοσμένη προσέγγιση, αλλά και μια κοινή και καλύτερα συντονισμένη προσέγγιση μεταξύ όλων των φορέων της ΕΕ και των κρατών μελών**. Η ΕΕ μπορεί να επιτύχει καλύτερα αποτελέσματα μόνο εάν εκφράζεται με ενιαία φωνή.

Πρόσφατα, η ΕΕ άρχισε να δοκιμάζει μια νέα προσέγγιση σε επιλεγμένες τρίτες χώρες. Για να τροφοδοτηθούν οι διάλογοι υψηλού επιπέδου, **δέσμες μέτρων ανά χώρα** έχουν αποτελέσει αντικείμενο συζήτησης με τα κράτη μέλη, για 16 χώρες προτεραιότητας²⁴, στις οποίες καταγράφονται τα διαφορετικά συμφέροντα και απαριθμούνται τα εργαλεία και τα κίνητρα που διατίθενται στο επίπεδο της ΕΕ για την προώθηση της συνεργασίας για τη μετανάστευση, μεταξύ άλλων και για την επιστροφή και επανεισδοχή. Οι επιλεγμένες τρίτες χώρες θα πρέπει να γνωρίζουν την έννοια και το περιεχόμενο των «δεσμών μέτρων ανά χώρα», τις ευκαιρίες αλλά και τις πιθανές συνέπειες της έκτασης της συνεργασίας τους. Ωστόσο, οι δέσμες μέτρων ανά χώρα πρέπει τώρα **να τεθούν σε εφαρμογή με τη μορφή συμφώνων με περιορισμένο αριθμό τρίτων χωρών καταγωγής και διέλευσης που έχουν προτεραιότητα** για να εξασφαλιστεί η πραγματικά ολοκληρωμένη και συντονισμένη προσέγγιση για την επίτευξη ορατών αποτελεσμάτων επιτόπου με βραχυπρόθεσμο ορίζοντα. Αυτό απαιτεί επίσης τον σαφή καθορισμό θετικών και αρνητικών κινήτρων. Ενόψει αυτού, τα **κράτη μέλη** καλούνται να ενισχύσουν τα κίνητρα που καθόρισε η ΕΕ με συμπληρωματικά μέτρα που εμπίπτουν στις εθνικές τους αρμοδιότητες.

Οι ειδικές σχέσεις που ενδέχεται να έχουν τα κράτη μέλη με τρίτες χώρες, οι οποίες αντικατοπτρίζουν τους πολιτικούς, ιστορικούς και πολιτιστικούς δεσμούς που έχουν καλλιεργηθεί με δεκαετίες επαφών, θα πρέπει επίσης να αξιοποιούνται στο έπακρο προς όφελος της ΕΕ. Επί του παρόντος, συχνά συμβαίνει το αντίθετο. Πρέπει να οικοδομηθεί εμπιστοσύνη. Τα κράτη μέλη με τις πλέον ανεπτυγμένες διμερείς σχέσεις με συγκεκριμένη χώρα εταίρο θα πρέπει να συμμετέχουν πλήρως στις συζητήσεις της ΕΕ με τη χώρα αυτή. Θα πρέπει να αποτελούν μέρος ενός συντονιστικού μηχανισμού μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών, που θα πρέπει να συσταθεί για την υλοποίηση των συμφώνων για κάθε εταίρο. Τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τα εν λόγω κράτη μέλη θα πρέπει να συνεργάζονται για την αξιοποίηση της συλλογικής επιρροής της ΕΕ με σκοπό την επίτευξη κοινών στόχων.

²³ Οι πρόσφατες περιπτώσεις των δεσμεύσεων της ΕΕ στο πλαίσιο εταιρικής σχέσης με τα κράτη μέλη της Δυτικής και της Ανατολικής Αφρικής, καθώς και της Ασίας, θα πρέπει να αποτελέσουν παράδειγμα.

²⁴ Αιθιοπία, Ερυθραία, Μάλι, Νίγηρας, Νιγηρία, Σενεγάλη, Σομαλία, Σουδάν, Γκάνα, Ακτή του Ελεφαντοστού, Αλγερία, Μαρόκο, Τυνησία, Αφγανιστάν, Μπαγκλαντές και Πακιστάν.

Η εμπειρογνώσια και οι πόροι των κρατών μελών είναι ουσιώδους σημασίας για την υλοποίηση των συμφώνων. Η αποτελεσματική συνεργασία στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στα δίκτυα εμπειρογνομόνων της ΕΕ που βρίσκονται σε τρίτες χώρες. Η περαιτέρω αποστολή **Ευρωπαϊών αξιωματικών-συνδέσμων μετανάστευσης** σε χώρες καταγωγής και διέλευσης με προτεραιότητα θα συμβάλλει στον συντονισμό της συνεργασίας της ΕΕ κατά της λαθραίας διακίνησης μεταναστών, και οι αξιωματικοί-σύνδεσμοι μετανάστευσης θα μπορούν να δίδουν προτεραιότητα σε κοινή δράση των κρατών μελών για τη διευκόλυνση της επιβολής. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει σύντομα να προτείνουν υποψηφίους. Θα πρέπει να δρομολογηθούν **πλατφόρμες συνεργασίας της ΕΕ όσον αφορά τη λαθραία διακίνηση μεταναστών** σε βασικές τοποθεσίες για να ενταθεί ο συντονισμός της δραστηριότητας της ΕΕ σχετικά με τη στήριξη της ικανότητας των χωρών εταίρων να εστιάζουν στο οργανωμένο έγκλημα που κρύβεται πίσω από τη λαθραία διακίνηση μεταναστών.

Υλοποίηση των συμφώνων: χρήση όλων των εργαλείων πολιτικής με εκ νέου εστιασμένο τρόπο

Κάθε σύμφωνο θα σχεδιαστεί με κατάλληλες δέσμες μέτρων που θα συνδυάζουν διαφορετικά στοιχεία πολιτικής τα οποία εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της ΕΕ (πολιτική γειτονίας, αναπτυξιακή βοήθεια, εμπόριο, κινητικότητα, ενέργεια, ασφάλεια, ψηφιακή πολιτική, κλπ.), και θα αποτελούν μοχλούς για την επίτευξη του ίδιου σκοπού. Η εν λόγω εκ νέου εστιασμένη και αναπρογραμματισμένη χρήση του συνόλου των πολιτικών πρέπει να αναπαράγεται από τα κράτη μέλη όσον αφορά τα εθνικά εργαλεία πολιτικής και τα κίνητρα.

Για να στηριχθούν οι βραχυπρόθεσμοι στόχοι των συμφώνων, η ίδια η **μεταναστευτική πολιτική** προσφέρει διάφορες επιλογές μόχλευσης. Η επικείμενη πρόταση για διαρθρωμένο σύστημα επανεγκατάστασης, που θα παρέχει κοινή προσέγγιση για την ασφαλή και νόμιμη άφιξη στην Ένωση ατόμων που χρειάζονται διεθνή προστασία μέσω της επανεγκατάστασης, αποτελεί άμεση απόδειξη της δέσμευσης της ΕΕ να βοηθήσει τις χώρες που υπόκεινται στη μεγαλύτερη πίεση²⁵. Άλλες **νόμιμες οδοί** προς την ΕΕ αποτελούν επίσης αποδεκτό στόχο πολλών εταίρων της ΕΕ, προς αμοιβαίο όφελος της ΕΕ και των εταίρων της: το σχέδιο δράσης της Βαλέτας περιλάμβανε δέσμευση από την ΕΕ και τα κράτη μέλη για τη δρομολόγηση πιλοτικών έργων που συγκεντρώνουν προσφορές νόμιμης μετανάστευσης. Η πολιτική θεωρήσεων μπορεί να αποτελέσει ιδιαίτερα ισχυρό στοιχείο κατά τις συζητήσεις με τρίτες χώρες σχετικά με τη συνεργασία στον τομέα της μετανάστευσης. Ειδικά μέτρα μπορούν επίσης να συμβάλουν στην προετοιμασία των νόμιμων μεταναστών για τις ανάγκες των αγορών εργασίας της ΕΕ ή να στηρίζουν τη μεταφορά και επανεπένδυση των εμβασμάτων των μεταναστών πίσω στη χώρα τους. Τέλος, η **συνεργασία και η ανταλλαγή πληροφοριών** μπορούν να αναπτυχθούν περαιτέρω για το αμοιβαίο συμφέρον της ΕΕ και των εταίρων της. Η τεχνολογική εξέλιξη, ιδίως η ταυτοποίηση βάσει βιομετρικών στοιχείων και η ψηφιακή ταυτοποίηση, μπορεί να λειτουργήσει ως πρακτικό εργαλείο για να συνενώσει τις υπηρεσίες διαχείρισης της μετανάστευσης. Η ανάπτυξη **ενιαίας πλατφόρμας καταγραφής των εκτοπισθέντων πληθυσμών** θα μπορούσε να διευκολύνει την παροχή βοήθειας σε τρίτες χώρες, καθώς και την είσοδο και επανεγκατάσταση στην ΕΕ και αλλού.

Η Επιτροπή ακολουθεί με συνέπεια μια στρατηγική προσέγγιση σε θέματα μετανάστευσης με τους εταίρους της προς τα Ανατολικά και τα Νότια, την οποία έχει ενισχύσει περαιτέρω με την αναθεώρηση της **Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας** το 2015, όπου η μετανάστευση και η κινητικότητα αποτελούν έναν από τους κύριους τομείς συνεργασίας. Το γεγονός ότι σχεδόν το ήμισυ της διαθέσιμης χρηματοδότησης προορίζεται σε θέματα σχετικά με τη μετανάστευση, αποτελεί καλό θεμέλιο για τα σύμφωνα.

Η αύξηση της **συνοχής μεταξύ της μεταναστευτικής πολιτικής και της αναπτυξιακής πολιτικής** είναι σημαντική για να διασφαλιστεί ότι η αναπτυξιακή συνδρομή βοηθά τις χώρες εταίρους να διαχειρίζονται αποτελεσματικότερα τη μετανάστευση, και επίσης τους δίνει κίνητρα για να συνεργάζονται αποτελεσματικά όσον αφορά την επανεισοδοχή των παράτυπων μεταναστών. Στην αναπτυξιακή πολιτική της ΕΕ θα πρέπει να ενσωματωθούν θετικά και αρνητικά κίνητρα, που να

²⁵ Βλ. COM (2016) 197 final της 6ης Απριλίου 2016.

ανταμείβουν τις χώρες εκείνες που εκπληρώνουν τη διεθνή τους υποχρέωση για επανεισδοχή των υπηκόων τους, και εκείνες που συνεργάζονται στη διαχείριση των ροών παράτυπων μεταναστών από τρίτες χώρες, καθώς και εκείνες που αναλαμβάνουν δράση για την κατάλληλη φιλοξενία των προσώπων που προσπαθούν να ξεφύγουν από τις συγκρούσεις και τις διώξεις. Επίσης, οι χώρες που δεν συνεργάζονται όσον αφορά την επανεισδοχή και την επιστροφή θα πρέπει να υφίστανται τις συνέπειες. Το ίδιο θα πρέπει να ισχύει για την **εμπορική πολιτική**, ιδίως όπου η ΕΕ παρέχει προτιμιακή μεταχείριση στους εταίρους της: η συνεργασία όσον αφορά τη μετανάστευση θα πρέπει να συνοπλογογίζεται στην επικείμενη αξιολόγηση των εμπορικών προτιμήσεων στο πλαίσιο του «ΓΣΠ+».

Οι πολιτικές γειτονίας, ανάπτυξης και εμπορίου, μολονότι θεωρούνται εν δυνάμει αποτελεσματικές και αξιοποιούνται για τον θετικό τους αντίκτυπο στη μετανάστευση, δεν είναι οι μόνες πολιτικές που είναι σημαντικές για τη στήριξη των συμφώνων. Κανένας τομέας πολιτικής δεν θα πρέπει να εξαιρείται από την προσέγγιση αυτή²⁶. Όλες οι πολιτικές της ΕΕ, μεταξύ άλλων, η εκπαίδευση, η έρευνα, η κλιματική αλλαγή, η ενέργεια, το περιβάλλον, η γεωργία, θα πρέπει κατ' αρχήν να αποτελούν μέρη της δέσμης μέτρων, ώστε να παρέχουν μέγιστη δυνατότητα μόχλευσης στο πλαίσιο της συζήτησης.

Υλοποίηση των συμφώνων: κατάλληλη χρηματοδοτική στήριξη

Για να επιτευχθούν οι στόχοι των συμφώνων όλα τα χρηματοοικονομικά μέσα της ΕΕ και των κρατών μελών της πρέπει να χρησιμοποιηθούν και να κινητοποιηθούν με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο, με οδηγό την ικανότητα και την προθυμία των χωρών να συνεργαστούν για τη διαχείριση της μετανάστευσης, ιδίως όσον αφορά την πρόληψη της παράτυπης μετανάστευσης και την επανεισδοχή των παράτυπων μεταναστών. Κατ' αρχήν, οι πιστώσεις που προορίζονται για τη βελτίωση της διαχείρισης της μετανάστευσης βάσει των εξωτερικών μέσων της ΕΕ θα πρέπει να ενισχυθούν περαιτέρω, με πλήρη χρήση των καινοτόμων εργαλείων χρηματοοικονομικής διαχείρισης όπως τα καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ ή οι μηχανισμοί συνδυασμού πόρων, καθώς και οι ευκαιρίες που παρέχονται από εθνικά, περιφερειακά και θεματικά μέσα.

Χρηματοδοτική στήριξη για την επίτευξη των βραχυπρόθεσμων στόχων των συμφώνων

Θα χρησιμοποιηθούν όλα τα διαθέσιμα μέσα και οι πόροι με πιο στοχευμένο, συντονισμένο, ευέλικτο και ταχύ τρόπο.

Πρώτον, κατά την **αξιοποίηση των υφιστάμενων χρηματοδοτικών μέσων, θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή** στα έργα που αποσκοπούν στη βελτίωση της διαχείρισης της μετανάστευσης, με προτεραιότητα στα έργα που παρέχουν τη δυνατότητα σε τρίτες χώρες να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους όσον αφορά την επανεισδοχή των υπηκόων τους²⁷.

Δεύτερον, τα υφιστάμενα καινοτόμα χρηματοδοτικά μέσα θα χρησιμοποιηθούν **στο έπακρο** προκειμένου να στηρίζουν τις άμεσες δράσεις που προβλέπονται στα σύμφωνα. **Η διευκόλυνση για τους πρόσφυγες στην Τουρκία, το Περιφερειακό Καταπιστευματικό Ταμείο της ΕΕ για την Αντιμετώπιση της Συριακής Κρίσης και το Καταπιστευματικό Ταμείο Έκτακτης Ανάγκης της**

²⁶ Ωστόσο, κανένα προαπαιτούμενο δεν μπορεί να συνδεθεί με την ανθρωπιστική βοήθεια που παρέχεται βάσει αναγκών, σύμφωνα με τις ανθρωπιστικές αρχές.

²⁷ Στο Κέρασ της Αφρικής, έργα αξίας 124 εκατ. EUR έχουν στόχο τη δημιουργία των συνθηκών για την αποτελεσματική επιστροφή και επανένταξη των παράτυπων μεταναστών και προσφύγων που φιλοξενούνται σε άλλες χώρες, για παράδειγμα, 50 εκατ. EUR για τη στήριξη της οικειοθελούς επιστροφής Σομαλών τόσο από την περιοχή όσο και από την Ευρώπη, με την παροχή αυξημένης πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες, νέες οικονομικές ευκαιρίες και με μείωση της τρωτότητας των επιστρεφόντων και των κοινοτήτων επιστροφής. Παρομοίως, σχεδιάζεται έργο για το Αφγανιστάν, το Πακιστάν και το Μπαγκλαντές με σκοπό να ενισχυθούν οι ικανότητες επιστροφής και επανεισδοχής των εν λόγω χωρών και να εκπονηθούν δέσμες μέτρων επανένταξης των επιστρεφόντων από την ΕΕ.

ΕΕ για την Αφρική έχουν συμβάλει σε πιο ευέλικτη, συντονισμένη και ταχύτερη αναγνώριση και ανάθεση στοχευμένων έργων. Με τον τρόπο αυτό χρηματοδοτήθηκαν άμεσα μέτρα για τη στήριξη των προσφύγων και των κοινοτήτων υποδοχής, καθώς και για τη διαχείριση της μετανάστευσης, της επιστροφής και της επανεισδοχής μέσω της επανένταξης και της ανάπτυξης ικανοτήτων. Το ίδιο πρότυπο θα εφαρμοστεί και για την υλοποίηση των συμφώνων. Η πλήρης συμμετοχή των κρατών μελών είναι ζωτικής σημασίας, δεδομένου ότι μέχρι στιγμής η στήριξη δεν επαρκούσε για την κάλυψη των αναγκών και δεν συμμετείχαν όλα τα κράτη μέλη. Το επιδιωκόμενο μέγεθος του Καταπιστευματικού Ταμείου για την Αντιμετώπιση της Συριακής Κρίσης είναι 1 δισ. EUR. Το σύνολο των δεσμεύσεων των κρατών μελών που επί του παρόντος εκκρεμούν ανέρχεται στο ποσό των 0,27 δισ. EUR. Όσον αφορά το Καταπιστευματικό Ταμείο Έκτακτης Ανάγκης της ΕΕ για την Αφρική, η Επιτροπή έχει δεσμεύσει ποσό 1,8 δισ. EUR και είναι πρόθυμη να το αυξήσει κατά 0,5 δισ. EUR επιπλέον από το αποθεματικό του ΕΤΑ (Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης) για τη χρηματοδότηση των άμεσων δράσεων των συμφώνων. Καλεί τα κράτη μέλη και άλλους χορηγούς βοήθειας να καταβάλουν ανάλογες συνεισφορές το ταχύτερο δυνατόν²⁸.

Τρίτον, **ο προγραμματισμός της βοήθειας από την ΕΕ και τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι ακόμη πιο στοχευμένος**²⁹. Προσφάτως, η επίσημη αναπτυξιακή βοήθεια (ΕΑΒ) της ΕΕ και των κρατών μελών της σε χώρες βασικής προτεραιότητας ανήλθε κατά μέσο όρο σε 4,4 δισ. EUR³⁰. Για την υλοποίηση των συμφώνων, η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να διασφαλίζει ότι, κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση όλων των προγραμμάτων στο πλαίσιο όλων των επιλεγμένων τομέων επικέντρωσης σε μια χώρα, θα μεγιστοποιηθεί ο θετικός αντίκτυπος όσον αφορά τις μεταναστευτικές ροές και τη διαχείριση. Έτσι, για παράδειγμα, οι δράσεις που εγκρίνονται στο πλαίσιο των ετήσιων μέτρων εφαρμογής των γεωγραφικών μέσων στις σχετικές χώρες καταγωγής θα εστιαστούν στις βασικές περιοχές καταγωγής μεταναστών. Επιπλέον, η Επιτροπή θα εξασφαλίσει την εναρμόνιση των πολυετών ενδεικτικών προγραμμάτων στις χώρες προτεραιότητας με τις τρέχουσες ανάγκες για να συμβάλει ιδίως στην υλοποίηση των συμφώνων. Θα προβεί στις αναγκαίες ενέργειες για να προσαρμόσει αυτά τα ενδεικτικά προγράμματα, ανάλογα με την περίπτωση. Τα κράτη μέλη καλούνται να συμβάλουν στις προσπάθειες αυτές με στοχευμένο αναπροσανατολισμό της διμερούς χρηματοδοτικής βοήθειας και κοινό προγραμματισμό. Η διαδικασία προγραμματισμού των θεματικών κονδυλίων μετά το 2017 θα αντικατοπτρίζει το νέο πλαίσιο εταιρικής σχέσης.

Τέταρτον, **οι συνέργειες με άλλα χρηματοδοτικά μέσα** θα αξιοποιηθούν στο έπακρο. Για παράδειγμα, οι γειτονικές χώρες θα είναι σε θέση να επωφελούνται κατ' εξαίρεση, και σε συνδυασμό με πρόγραμμα εκταμιεύσεων από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, από το πλαίσιο της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της ΕΕ (ΜΧΣ) υπό μορφή δανείων (ή ενίοτε επιχορηγήσεων) που θα τις βοηθήσει να αντιμετωπίσουν κρίση εξωτερικής χρηματοδότησης. Αν και η ΜΧΣ δεν αποτελεί αφεαυτή μηχανισμό για την αντιμετώπιση της μετανάστευσης, με τη συμβολή της στη σταθεροποίηση των οικονομιών, μπορεί να αντιμετωπίσει τις συνέπειες των μεταναστευτικών ροών ή να αποτρέψει την εμφάνισή τους για λόγους οικονομικής αστάθειας. Επίσης, η ΜΧΣ προωθεί μεταρρυθμίσεις για να μειώσει τους παράγοντες που ωθούν στη μετανάστευση και να αυξήσει την ελκυστικότητα του επενδυτικού κλίματος.

Στο πλαίσιο αυτό, μπορούν να διατίθενται οι ακόλουθες κύριες πηγές χρηματοδότησης από την ΕΕ και τα κράτη μέλη της για την υλοποίηση των συμφώνων:

- Ποσά για τη χρηματοδότηση των άμεσων δράσεων των συμφώνων: Ποσό 1 δισ. EUR που θα προστεθεί στο Καταπιστευματικό Ταμείο Έκτακτης Ανάγκης της ΕΕ για την Αφρική, που περιλαμβάνει 0,5 δισ. EUR από το αποθεματικό του ΕΤΑ και 0,5 δισ. EUR από τα κράτη μέλη.

²⁸ Μέχρι σήμερα, οι συνεισφορές των κρατών μελών ανέρχονται σε περίπου 80 εκατ. EUR.

²⁹ Με εξαίρεση την ανθρωπιστική βοήθεια που βασίζεται καθαρά στις ανάγκες.

³⁰ Πηγή: Καθαρές εκταμιεύσεις ΟΟΣΑ/ΕΑΒ για την Επίσημη Αναπτυξιακή Βοήθεια. Τα στοιχεία για το 2015 θα είναι διαθέσιμα στα τέλη του 2016.

- Ποσά από τα υφιστάμενα καινοτόμα χρηματοδοτικά μέσα: 3,6 δισ. EUR από το Καταπιστευματικό Ταμείο Έκτακτης Ανάγκης της ΕΕ για την Αφρική³¹ και 1 δισ. EUR από το Περιφερειακό Καταπιστευματικό Ταμείο της ΕΕ για την Αντιμετώπιση της Συριακής Κρίσης³².
- Συνολική συνεισφορά για την οποία αναλήφθηκε δέσμευση της ΕΕ και των κρατών μελών της, συνολικού ύψους σχεδόν 2,4 δισ. EUR ως πρόσθετα κεφάλαια για τον Λίβανο, την Ιορδανία (και τη Συρία) κατά τη διάσκεψη του Λονδίνου.
- Μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή ύψους μέχρι 1 δισ. EUR υπό μορφή δανείων στην Τυνησία (0,3 δισ. EUR που βρίσκονται στο στάδιο της εκτέλεσης και 0,5 δισ. EUR που είχαν προταθεί από την Επιτροπή τον Φεβρουάριο 2016) και την Ιορδανία (εξετάζεται ποσό 0,2 εκατ. EUR) για να αποφευχθεί η οικονομική αστάθεια.
- Συνολική εισροή βοήθειας από την ΕΕ και τα κράτη μέλη της σε χώρες βασικής προτεραιότητας που προσφάτως ανήλθε κατά μέσο όρο σε 4,4 δισ. EUR ετησίως.

Αυτό σημαίνει ότι ποσό σχεδόν **8 δισ. EUR** θα είναι διαθέσιμο κατά την περίοδο 2016-2020 για την υλοποίηση των συμφώνων, το οποίο θα συμπληρωθεί από τις ετήσιες ροές Επίσημης Αναπτυξιακής Βοήθειας της ΕΕ και των κρατών μελών, υπό την προϋπόθεση ότι όλα τα κράτη μέλη θα διαδραματίσουν τον ρόλο που τους αναλογεί.

Μακροπρόθεσμοι στόχοι - αντιμετωπίζοντας τα βαθύτερα αίτια

Μακροπρόθεσμα, η ΕΕ θα εξακολουθήσει να αντιμετωπίζει τα βαθύτερα αίτια της παράτυπης μετανάστευσης και της αναγκαστικής εκτόπισης. Αυτό θα απαιτήσει εκ βάθρων επανεξέταση της κλίμακας και της φύσης των παραδοσιακών μοντέλων αναπτυξιακής συνεργασίας. Πολύ μεγαλύτερος ρόλος πρέπει να δοθεί σε ιδιώτες επενδυτές που αναζητούν νέες επενδυτικές ευκαιρίες στις αναδυόμενες αγορές. Οι ευρωπαϊκοί ιδιωτικοί και δημόσιοι πόροι θα πρέπει να κινητοποιηθούν για την πραγματοποίηση επενδύσεων σε τρίτες χώρες καταγωγής ώστε οι παράτυποι μετανάστες να μη διακινδυνεύουν τη ζωή τους στην προσπάθειά τους να φθάσουν στις ευρωπαϊκές αγορές εργασίας. Αυτό θα συμβάλει στην αειφόρο ανάπτυξη των τοπικών οικονομιών και στον μετασχηματισμό, σύμφωνα με το θεματολόγιο του 2030.

Ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο θα πρέπει επομένως να διαδραματίζει το πλήρες φάσμα των καινοτόμων χρηματοδοτικών μηχανισμών που θα μπορεί να αναπτυχθεί και να χρησιμοποιηθεί για τη μόχλευση της χρηματοδότησης μέσω δανείων και επιχορηγήσεων, την προώθηση των συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και την προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων. Εάν εφαρμοστεί έξυπνα, η μοχλευμένη χρήση των περιορισμένων διαθέσιμων δημοσιονομικών πόρων θα δημιουργήσει ανάπτυξη και ευκαιρίες απασχόλησης στις χώρες καταγωγής καθώς και στις χώρες και τις περιφέρειες διέλευσης. Με την εξάλειψη των εμποδίων για επενδύσεις σε ΜΜΕ και βιώσιμες υποδομές, ορισμένα από τα βαθύτερα αίτια της μετανάστευσης αναμένεται να αντιμετωπιστούν άμεσα, δεδομένου του μεγάλου αντικτύπου των εν λόγω επενδύσεων στην απασχόληση και τη μείωση των ανισοτήτων.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι χρειάζεται ένα **φιλόδοξο Εξωτερικό Επενδυτικό Σχέδιο** για την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών της μετανάστευσης, το οποίο θα συμβάλει παράλληλα στην επίτευξη άλλων αναπτυξιακών στόχων. Με βάση την εμπειρία και την εμπειρογνωσία της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ), όπως στην περίπτωση του επιτυχούς «Επενδυτικού σχεδίου για την Ευρώπη», ένα τέτοιο σχέδιο θα βασίζεται σε τρεις πυλώνες. Ο πρώτος πυλώνας θα δημιουργήσει τις δυνατότητες για καινοτόμο χρήση των περιορισμένων δημόσιων πόρων για την κινητοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων παρέχοντας πρόσθετες εγγυήσεις και χρηματοδότηση με ευνοϊκούς όρους. Ο δεύτερος πυλώνας θα επικεντρώνεται στην τεχνική συνδρομή που θα βοηθήσει τις τοπικές αρχές και τις εταιρείες να αναπτύξουν περισσότερα έργα με δυνατότητα τραπεζικής χρηματοδότησης και να τα καταστήσουν γνωστά στη διεθνή επενδυτική κοινότητα. Ο τρίτος πυλώνας

³¹ Από τα ποσά αυτά, πάνω από 0,75 δισ. EUR έχουν ήδη δεσμευθεί για τη στήριξη συμφωνημένων έργων.

³² Εκ των οποίων μέχρι σήμερα έχουν αναληφθεί 428 εκατ. EUR.

θα ασχολείται με το γενικό επιχειρηματικό περιβάλλον προωθώντας τη χρηστή διακυβέρνηση, την καταπολέμηση της διαφθοράς και την άρση των εμποδίων στις επενδύσεις, καθώς και των στρεβλώσεων της αγοράς. Αυτό θα γίνει με βάση τις τρέχουσες προσπάθειες και τα διδάγματα που αντλήθηκαν. Η ΕΕ, τα κράτη μέλη, οι τρίτες χώρες, τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, οι ευρωπαϊκοί διμερείς φορείς ανάπτυξης, καθώς και ο ιδιωτικός τομέας, όλοι θα πρέπει να συνεισφέρουν. Κατά την εκπόνηση του σχεδίου, θα συμμετέχουν δεόντως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Το φθινόπωρο του 2016, η Επιτροπή θα υποβάλει πρόταση με βάση την εμπειρία από την εφαρμογή υφιστάμενων επενδυτικών προγραμμάτων σε επίπεδο ΕΕ (όπως η επενδυτική διευκόλυνση που διαχειρίζεται η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για τις χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού, οι επενδυτικοί μηχανισμοί συνδυασμού πόρων που διαχειρίζεται η Επιτροπή και οι εξωτερικές δανειοδοτικές δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων). Η εξασφάλιση της συμπληρωματικότητας και της συνεργασίας με το έργο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, των ευρωπαϊκών διμερών φορέων και άλλων διεθνών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, καθώς και χορηγών βοήθειας στην περιοχή-στόχο θα αποτελέσει βασικό στοιχείο αυτής της προσέγγισης για τη μεγιστοποίηση των αποτελεσμάτων και του αντικτύπου.

Η πρόταση θα καθορίσει τις λεπτομέρειες για τη σύσταση νέου Ταμείου για εξωτερικές επενδύσεις που θα περιλαμβάνει τον υφιστάμενο συνδυασμό μέσων (όπως η Επενδυτική Διευκόλυνση για την Αφρική και η Επενδυτική Διευκόλυνση Γειτονίας) για τη δημιουργία περιφερειακών επενδυτικών πλατφορμών οι οποίες θα μπορούσαν να κινητοποιήσουν πρόσθετους πόρους από τα κράτη μέλη και άλλους χορηγούς βοήθειας³³. Αυτό θα συμβάλει στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και του αντικτύπου, στη μεγιστοποίηση των συνεργειών και στην προσέλκυση ιδιωτών και θεσμικών επενδυτών. Αυτό θα επιτρέψει επίσης την επέκταση της καινοτόμου χρηματοδότησης σε αυτές τις ασταθείς χώρες που εξέρχονται από συγκρούσεις, οι οποίες είναι συχνά σημαντικές για τις μεταναστευτικές ροές αλλά στις οποίες το δυναμικό για άμεσες ιδιωτικές ή δημόσιες επενδύσεις είναι επί του παρόντος περιορισμένο.

Το Ταμείο για εξωτερικές επενδύσεις θα κινητοποιήσει πόρους για επενδύσεις στην οικονομική και κοινωνική υποδομή, καθώς και στον ιδιωτικό τομέα, συμπεριλαμβανομένων των πολύ μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Το νέο Ταμείο θα ξεκινήσει με δραστηριότητες στην Αφρική καθώς και στη Γειτονία της ΕΕ (Νότια και Ανατολική) προκειμένου να στηρίξει τις προτεραιότητες του νέου πλαισίου εταιρικής σχέσης, με στόχο να επεκταθεί σε άλλες περιοχές σε μεταγενέστερο στάδιο.

Το Ταμείο θα παρέχει πιστωτική ενίσχυση, καταμερισμό των κινδύνων, επιχορηγήσεις επενδύσεων και τεχνική συνδρομή με βάση εγγυήσεις και χρηματοδότηση από το ΕΤΑ/προϋπολογισμό της ΕΕ και άλλους συνεισφέροντες, σύμφωνα με τους αντίστοιχους δημοσιονομικούς κανονισμούς.

Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή θα διαθέσει συνολικό ποσό **3,1 δις. EUR** μέχρι το 2020: Το ποσό αυτό θα αποτελείται από **2 δις. EUR** από το ΕΤΑ, εκ των οποίων **1,6 δις. EUR** θα προέρχονται από την Επενδυτική Διευκόλυνση για την Αφρική, και από πρόσθετο ποσό **0,4 δις. EUR** από κονδύλια του ΕΤΑ. Επιπλέον, θα κινητοποιηθούν **0,94 δις. EUR** από την Επενδυτική Διευκόλυνση Γειτονίας και **0,16 δις. EUR** από τον Μηχανισμό Αναπτυξιακής Συνεργασίας. Το συνολικό αυτό ποσό των **3,1 δις. EUR** αναμένεται να προσελκύσει πρόσθετο όγκο δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων ενώ θα κινητοποιήσει επενδύσεις συνολικού ύψους **31 δις. EUR**. Προκειμένου να ενισχυθεί περαιτέρω η ικανότητα παρέμβασης και η αποτελεσματικότητα του νέου Ταμείου, η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη και άλλους εταίρους να παράσχουν ποσό ίσο με το σύνολο αυτών των συνεισφορών της ΕΕ ούτως ώστε το συνολικό ποσό των πρόσθετων επενδύσεων να προσεγγίσει ενδεχομένως **62 δις. EUR**.

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων θα εξακολουθήσει να διαδραματίζει καίριο ρόλο στην Αφρική, στις χώρες της Γειτονίας και σε άλλες εξωτερικές περιοχές. Συγκεκριμένα, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων διαχειρίζεται την Επενδυτική Διευκόλυνση για τις χώρες ΑΚΕ και χρηματοδοτεί την

³³ Η χρηματοδότηση από το νέο Ταμείο θα γίνεται με τήρηση των περιφερειακών χορηγήσεων και των κανόνων επιλεξιμότητας που ισχύουν για τα ταμεία και μέσα που θα συνεισφέρουν.

ανάπτυξη των υποδομών και του ιδιωτικού τομέα στην Αφρική. Στις αρχές του έτους, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων να παρουσιάσει τον Ιούνιο πρωτοβουλία η οποία αναμένεται να κινητοποιήσει σύντομα πρόσθετη χρηματοδότηση για τη στήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης, των ζωτικών υποδομών και της κοινωνικής συνοχής στις χώρες της Νότιας Γειτονίας και στις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων. Για τον σκοπό αυτό, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων καταρτίζει πρόταση για δέσμη μέτρων που μπορούν να κινητοποιήσουν σημαντική πρόσθετη χρηματοδότηση κατά τα επόμενα πέντε έτη στις χώρες-στόχους.

Υλοποίηση των συμφώνων: αποτελεσματική πολυμερής συνεργασία

Η υλοποίηση των συμφώνων μπορεί να διευκολυνθεί περαιτέρω με τη σύναψη ισχυρών και αποτελεσματικών **πολυμερών εταιρικών σχέσεων**. Η μετανάστευση αποτελεί παγκόσμιο φαινόμενο που απαιτεί συντονισμένη διεθνή αντιμετώπιση. Κατά το παρελθόν έτος, ενισχύθηκε η συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς, όπως τα **Ηνωμένα Έθνη**, και ιδίως την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες και τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης, καθώς και με χώρες εταίρους στο πλαίσιο της Ομάδας **G7 και της G20**. Οι πρωτοβουλίες των ΗΕ σε θέματα όπως ο επιμερισμός ευθυνών σε παγκόσμιο επίπεδο για τους Σύριους πρόσφυγες³⁴ και η πρώτη στην ιστορία Παγκόσμια Ανθρωπιστική Διάσκεψη Κορυφής τον Μάιο του 2016 έχουν θέσει στο προσκήνιο την κοινή ευθύνη της διεθνούς κοινότητας. Η Διάσκεψη Κορυφής της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών για τις Μεγάλες Μετακινήσεις Προσφύγων και Μεταναστών, τον Σεπτέμβριο του 2016, αποτελεί μοναδική ευκαιρία για να διασφαλιστούν συγκεκριμένες δεσμεύσεις από όλους τους συμμετέχοντες. Η ΕΕ υποστηρίζει πλήρως τις προσπάθειες που καταβάλλει ο ΟΗΕ προκειμένου να ενισχυθεί η μακροπρόθεσμη ικανότητα και αποτελεσματικότητα του διεθνούς συστήματος για την αντιμετώπιση της μετακίνησης προσφύγων και μεταναστών, με πνεύμα επιμερισμού των βαρών και αλληλεγγύης.

Αν και η ΕΕ έχει καθήκον να συνεισφέρει το μερίδιό της στην παροχή συνδρομής σε εκτοπισθέντες που έχουν σαφή ανάγκη διεθνούς προστασίας, η **επανεγκατάσταση προσφύγων**, ιδίως των ατόμων που έχουν εκτοπιστεί λόγω της συριακής σύρραξης, αποτελεί κοινή ευθύνη της διεθνούς κοινότητας. Οι διεθνείς εταίροι της ΕΕ πρέπει να αναλάβουν το μερίδιο ευθύνης που τους αναλογεί. Η ΕΕ θα πρέπει να χρησιμοποιήσει την πολιτική επιρροή που διαθέτει προκειμένου να λάβει περισσότερη στήριξη από τους εταίρους της για να θεσπίσει ένα πιο δίκαιο σύστημα επανεγκατάστασης. Η ΕΕ θα πρέπει να στηρίξει τη θέσπιση ενός παγκόσμιου καθεστώτος επανεγκατάστασης, με τη στήριξη του ΟΗΕ, ώστε να καταστεί δυνατή η ταχεία και αποτελεσματική επανεγκατάσταση των προσφύγων σε ασφαλείς χώρες. Όλες οι χώρες θα πρέπει να κληθούν να συμμετάσχουν σε ένα τέτοιο καθεστώς, σύμφωνα με τις αρχές της κοινής ευθύνης και της αλληλεγγύης.

Ως ο μεγαλύτερος χορηγός αναπτυξιακής και ανθρωπιστικής βοήθειας, η ΕΕ, από κοινού με τα κράτη μέλη, θα πρέπει να συμμετέχει πλήρως σε κάθε συζήτηση σχετικά με τη θέσπιση του παγκόσμιου θεσμικού και νομικού πλαισίου για τη διαχείριση της μετανάστευσης.

Βασικές δράσεις για την υλοποίηση των συμφώνων: νέα συνολική εταιρική σχέση με τρίτες χώρες προτεραιότητας

Άμεσες και βραχυπρόθεσμες επιχειρησιακές δράσεις:

- Στήριξη του πλαισίου εταιρικής σχέσης, νέα σφαιρική έννοια εταιρικής σχέσης προσανατολισμένης στα αποτελέσματα, για την κινητοποίηση και εστίαση της δράσης και των πόρων της ΕΕ στην καλύτερη διαχείριση της μετανάστευσης με τρίτες χώρες.
- Με βάση τις ισχύουσες 16 δέσμες μέτρων ανά χώρα, συμφωνία για την εκπόνηση συμφώνων με περιορισμένο αριθμό κατά προτεραιότητα τρίτων χωρών καταγωγής και διέλευσης.

³⁴ Η Σύνοδος υψηλού επιπέδου με θέμα «Επιμερισμός ευθυνών σε παγκόσμιο επίπεδο μέσω διαύλων εισδοχής Σύριων προσφύγων», που διοργανώθηκε από την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες, πραγματοποιήθηκε τον Μάρτιο 2016 στη Γενεύη.

- Με βάση την εμπειρία των διαλόγων υψηλού επιπέδου, δημιουργία συντονιστικού μηχανισμού μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών για την υλοποίηση των συμφώνων, εφόσον χρειάζεται με βάση τις ειδικές σχέσεις που ενδέχεται να έχουν τα κράτη μέλη με τρίτες χώρες. Ο προσδιορισμός των αρνητικών και θετικών κινήτρων θα πρέπει να αποτελέσει βασικό μέρος της εν λόγω διαδικασίας.
- Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ορίσουν Ευρωπαϊούς αξιωματικούς-συνδέσμους μετανάστευσης για την ολοκλήρωση του δικτύου έως το φθινόπωρο του 2016.
- Χρήση των εργαλείων και του δημοσιονομικού προγραμματισμού με καινοτόμο, επικεντρωμένο και συντονισμένο τρόπο που να διασφαλίζει τις απαραίτητες συνέργειες για την ενσωμάτωση των στόχων του πλαισίου εταιρικής σχέσης σε όλες τις πολιτικές της ΕΕ.
- Διασφάλιση ότι το πλαίσιο εταιρικής σχέσης θα υποστηριχθεί επίσης από κάθε μακροπρόθεσμη ή βραχυπρόθεσμη δράση της εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ για την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της παράτυπης μετανάστευσης και της αναγκαστικής εκτόπισης.
- Όλα τα διαθέσιμα μέσα και οι πόροι της ΕΕ και των κρατών μελών θα διατεθούν με πιο στοχευμένο, συντονισμένο, ευέλικτο και ταχύ τρόπο.
- Διάθεση περίπου 8 δισ. EUR κατά τη διάρκεια της περιόδου 2016-2020 για την υλοποίηση των συμφώνων.
- Υποβολή πρότασης για Ταμείο Εξωτερικών Επενδύσεων με στόχο την κινητοποίηση επενδύσεων ύψους μέχρι 62 δισ. EUR για την επίτευξη του μακροπρόθεσμου στόχου της αντιμετώπισης των βαθύτερων αιτίων της μετανάστευσης.

3. ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΣΥΜΦΩΝΩΝ ΜΕ ΤΙΣ ΧΩΡΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

Βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες

Βραχυπρόθεσμα, η ΕΕ, για να διαχειρίζεται καλύτερα τη μετανάστευση με τρίτες χώρες και να βάλει σε τάξη τις μεταναστευτικές ροές, θα πρέπει να δρομολογήσει συζητήσεις με περιορισμένο αριθμό κατά προτεραιότητα τρίτων χωρών καταγωγής και διέλευσης με στόχο την εκπόνηση συμφώνων.

Επί του παρόντος η ΕΕ οριστικοποιεί με την **Ιορδανία** και τον **Λίβανο** νέες προτεραιότητες εταιρικής σχέσης μετά την επανεξέταση της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας το 2015, με σκοπό την επίτευξη συμφωνίας μέχρι το καλοκαίρι του 2016. Τα σύμφωνα με αμφότερες τις χώρες θα περιλαμβάνουν αμοιβαίες δεσμεύσεις όσον αφορά την ανακούφιση της δεινής θέσης των Σύριων προσφύγων και των κοινοτήτων υποδοχής και την παροχή βοήθειας σε αυτές τις χώρες υποδοχής για να αντιμετωπίσουν την κρίση. Τα σύμφωνα θα θεσπίσουν συνολικές δέσμες μέτρων που συνδυάζουν διάφορα στοιχεία πολιτικής για την επίτευξη του ίδιου στόχου, τόσο εντός των αρμοδιοτήτων της ΕΕ (εμπόριο, κινητικότητα, ενέργεια, ασφάλεια κ.λπ.) όσο και στο πλαίσιο των εθνικών αρμοδιοτήτων. Στην περίπτωση του Λιβάνου, τα μέτρα περιλαμβάνουν την αναβάθμιση των βασικών υπηρεσιών (διαχείριση αποβλήτων, ύδρευση, εκπαίδευση και υγεία), καθώς και την αύξηση των οικονομικών ευκαιριών στη χώρα, τόσο για τους Σύριους πρόσφυγες όσο και για τις πλέον ευπαθείς κοινότητες του Λιβάνου. Σε αντάλλαγμα, η κυβέρνηση του Λιβάνου θα πρέπει να καταβάλλει προσπάθειες για την κοινωνική και οικονομική ένταξη των Σύριων προσφύγων, προκειμένου να βελτιωθούν οι συνθήκες διαβίωσής τους και το καθεστώς νόμιμης διαμονής τους. Στην περίπτωση της Ιορδανίας, το σύμφωνο θα χαλαρώσει τους κανόνες καταγωγής για ορισμένες κατηγορίες εμπορευμάτων προς εξαγωγή που παράγονται σε καθορισμένες οικονομικές ζώνες από εργατικό δυναμικό στο οποίο περιλαμβάνεται ένα συμφωνημένο ποσοστό Σύριων εργαζομένων, όπως προτείνεται από την Ιορδανία. Μέχρι στιγμής, η Επιτροπή έχει διαθέσει 639 εκατ. EUR για την αντιμετώπιση της κρίσης στον Λίβανο, στην οποία περιλαμβάνεται η αντιμετώπιση των βασικών αναγκών, της υγειονομικής περίθαλψης και της στέγασης, καθώς και 637 εκατ. EUR για την παροχή βοήθειας στην Ιορδανία. Εκτός από τη διευκόλυνση του εμπορίου μέσω της στοχευμένης χαλάρωσης των κανόνων καταγωγής, η δέσμη

μέτρων που προτείνεται στην Ιορδανία περιλαμβάνει δράση μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής το 2015 ύψους 180 εκατ. EUR· εξετάζεται νέο δάνειο μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής ύψους περίπου 200 εκατ. EUR.

Από το 2011, η **Τυνησία** έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο προς την ολοκλήρωση της ειρηνικής και δημοκρατικής μετεπαναστατικής μετάβασης και αποτελεί θετικό παράδειγμα της Αραβικής Άνοιξης. Ωστόσο, η διαδικασία αυτή είναι ακόμη ασταθής. Με ήδη υψηλά επίπεδα ανεργίας των νέων και τρομοκρατικών απειλών, η σταθερότητα και η ευημερία της θα είναι καίριας σημασίας για τη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών στην περιοχή, μολονότι τελευταία οι ροές προς την Ένωση ήταν πολύ μικρές. Εκτός από τη δέσμευση της Τυνησίας για έλεγχο των συνόρων της και των μεταναστευτικών ροών από το έδαφός της, χρειάζεται αυξημένη οικονομική και πολιτική στήριξη για την ενίσχυση της εύθραυστης διαδικασίας μετάβασης στην Τυνησία. Η ΕΕ θα πρέπει να συνεχίσει τη διαδικασία προοδευτικής ένταξης της τυνησιακής οικονομίας στην ευρωπαϊκή εσωτερική αγορά, με την προώθηση των διαπραγματεύσεων για την αξιοποίηση της υφιστάμενης συμφωνίας σύνδεσης και τη σύναψη συμφωνίας για μια σφαιρική και σε βάθος ζώνη ελευθέρων συναλλαγών. Οι διαπραγματεύσεις αυτές θα συνοδεύονται από την τεχνική και χρηματοδοτική συνδρομή της ΕΕ³⁵, καθώς και από πρόσθετες διευκολύνσεις κινητικότητας στην ΕΕ για τους πολίτες της Τυνησίας. Στο πλαίσιο της ευρύτερης δέσμευσης βάσει της υφιστάμενης εταιρικής σχέσης για την κινητικότητα, θα πρέπει να αναπτυχθεί αποτελεσματικότερη συνεργασία σε θέματα επιστροφής και επανεισδοχής, ιδίως μέσω της διαπραγμάτευσης της συμφωνίας επανεισδοχής. Σύντομα θα εκδοθεί στρατηγική ανακοίνωση για την Τυνησία, ενώ στην αναβάθμιση των σχέσεων με τη χώρα σε νέο στάδιο πρέπει να περιλαμβάνεται η χάραξη σφαιρικής και αποτελεσματικής εθνικής μεταναστευτικής πολιτικής. Η συνολική στήριξη του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Γειτονίας για την Τυνησία το 2016 θα υπερβεί τα 200 εκατ. EUR, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων θα διατεθεί σε δράσεις που σχετίζονται με τη μετανάστευση, περιλαμβανομένης της κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης, της απασχολησιμότητας των νέων και της μεταρρύθμισης του τομέα ασφάλειας, καθώς και για τη μετανάστευση.

Η Δυτική Αφρική αποτελεί βασική περιοχή καταγωγής παράτυπων μεταναστών προς την Ευρώπη. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην περιφερειακή διάσταση της μετανάστευσης, με βάση τις υφιστάμενες δομές, όπως η ECOWAS και η Ομάδα G5 για το Σαχέλ. Έχει κινητοποιηθεί ειδική χρηματοδότηση από το Καταπιστευματικό Ταμείο Έκτακτης Ανάγκης της ΕΕ για την Αφρική για τη στήριξη συμφωνημένων σχεδίων και δραστηριοτήτων που συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών της παράτυπης μετανάστευσης μακροπρόθεσμα και, βραχυπρόθεσμα, στη βελτίωση της διαχείρισης της μετανάστευσης.

Για να αυξήσει τον κοινό αντίκτυπο που έχει στη συνεργασία εντός της περιοχής αυτής, η Ένωση θα πρέπει να δρομολογήσει διάλογο με τη Νιγηρία, τον Νίγηρα, το Μάλι και τη Σενεγάλη και να συνάψει ειδικά προσαρμοσμένα σύμφωνα, με βάση τον διάλογο υψηλού επιπέδου και τα προσδιοριζόμενα κίνητρα. Τα σύμφωνα αυτά θα βασίζονται σε ήδη ισχύουσες εταιρικές σχέσεις με τις εν λόγω χώρες. Τον Μάρτιο του 2015 υπογράφηκε με τη **Νιγηρία** Κοινό Θεματολόγιο για τη Μετανάστευση και την Κινητικότητα, το οποίο αποτελεί σταθερό σημείο αναφοράς του ενισχυμένου διαλόγου και της συνεργασίας σε θέματα μετανάστευσης· επίσης αναμένεται να αρχίσουν σύντομα οι διαπραγματεύσεις για τη σύναψη συμφωνίας επανεισδοχής. Στη **Σενεγάλη** ο διάλογος για μεταναστευτικά ζητήματα συνεχίζεται και θα πρέπει να ενισχυθεί, ιδιαίτερα ενόψει της παροχής οικονομικών ευκαιριών και μείωσης των παράτυπων ροών. Το **Μάλι** είναι μία από τις κυριότερες χώρες καταγωγής όσον αφορά την παράτυπη μετανάστευση προς την Ευρώπη και εταίρος της ευρύτερης ευρωπαϊκής δέσμευσης στην περιοχή του Σαχέλ. Τον Απρίλιο πραγματοποιήθηκε διάλογος υψηλού επιπέδου. Ο **Νίγηρας** αποτελεί το κύριο σταυροδρόμι μεταναστών από τη Δυτική και την Κεντρική Αφρική εκτιμάται δε ότι, από τον Μάιο του 2016, πάνω από 16.000 άτομα την εβδομάδα διέρχονται από τον Νίγηρα στην πορεία τους προς τον βορρά. Όσον αφορά τη στήριξη της ΕΕ στον Νίγηρα, θα πρέπει να συνεχιστούν οι εργασίες για το υφιστάμενο πολυδύναμο κέντρο, σε συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς, όπως η Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες.

³⁵ Τον Φεβρουάριο του 2016, η Επιτροπή πρότεινε νέα μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή ύψους 500 εκατ. EUR η οποία εγκρίθηκε από το Συμβούλιο την 1η Ιουνίου 2016.

Επίσης, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην καταπολέμηση της λαθραίας διακίνησης μεταναστών και της εμπορίας ανθρώπων, και να υποστηριχθούν εναλλακτικές λύσεις ανάπτυξης και απασχόλησης.

Στο **Κέρας της Αφρικής**, εφέτος το καλοκαίρι, στο πλαίσιο της διαδικασίας του Χαρτούμ, θα ξεκινήσει το έργο με τίτλο «Καλύτερη διαχείριση της μετανάστευσης», ύψους 46 εκατ. EUR³⁶, το οποίο θα αποτελέσει πρότυπο ανάληψης ειδικής δράσης σε θέματα μετανάστευσης. Ομοίως, στο πλαίσιο της διαδικασίας του Ραμπάτ, η ΕΕ αναπτύσσει έναν «περιφερειακό μηχανισμό διαχείρισης της μετανάστευσης» για να στηρίξει την υλοποίηση πρωτοβουλιών διαχείρισης της μετανάστευσης στις χώρες καταγωγής, διέλευσης και προορισμού στην περιοχή του Σαχέλ και στην περιοχή της λίμνης Τσαντ.

Η **Αιθιοπία** αποτελεί στρατηγικό εταίρο που, από τον Νοέμβριο του 2015, διαθέτει Κοινό Θεματολόγιο για τη Μετανάστευση και την Κινητικότητα, ενώ η μετανάστευση είναι ήδη ζωτικό στοιχείο της στρατηγικής εταιρικής σχέσης. Φιλοξενεί πάνω από 750.000 εκτοπισμένους μεταξύ άλλων από τη Σομαλία, την Ερυθραία και το Νότιο Σουδάν. Η Αιθιοπία είναι μια από τις σημαντικότερες χώρες καταγωγής και διέλευσης όσον αφορά την παράτυπη μετανάστευση προς την Ευρώπη. Η ενίσχυση αυτής της συνεργασίας θα πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητα, με την ανάπτυξη ενός συμφώνου με την Αιθιοπία, και να δοθεί συγκεκριμένη συνέχεια στις δεσμεύσεις της Αιθιοπίας για συνεργασία σε θέματα επιστροφής.

Η κατάσταση στη **Λιβύη** απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή και στρατηγική συνεργασία. Πάνω από 230.000 μετανάστες εντοπίστηκαν στο εσωτερικό της Λιβύης³⁷. Από αυτούς, 4.000 έως 5.000 βρίσκονται σε κέντρα κράτησης και πολλοί δεν έχουν πρόσβαση σε υγειονομική περίθαλψη και τροφή, ενώ η αστάθεια του κράτους δημιουργεί προφανείς αμφιβολίες για τη βασική προστασία τους και τον σεβασμό των δικαιωμάτων τους³⁸. Υπάρχουν επίσης πάνω από 400.000 εσωτερικά εκτοπισθέντες που χρειάζονται βοήθεια. Παρά τις κάποιες περιορισμένες προσπάθειες που έχουν καταβληθεί για τη μετανάστευση στη Λιβύη, ιδίως σε συνεργασία με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες και τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης, μπορούν να γίνουν περισσότερα μόνο όταν σταθεροποιηθεί η πολιτική κατάσταση και βελτιωθεί η ασφάλεια. Αυτό θα απαιτήσει διαρκή πολιτική επένδυση, αποφασιστικότητα και χρηματοδοτική στήριξη για τη σύσταση σταθερής και ενωμένης λιβυκής κυβέρνησης. Η στήριξη της Κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας που θα παρέχει βασικές κοινωνικές υπηρεσίες και ασφάλεια στους πολίτες της θα αποτελέσει ως εκ τούτου πρωταρχικό στόχο. Με τον τρόπο αυτό, θα αυξηθεί η νομιμότητα της νέας κυβέρνησης και θα ενισχυθεί η σταθερότητα.

Η ΕΕ έχει προβλέψει δέσμη μέτρων για τη στήριξη της Κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας και του πληθυσμού, ορισμένα από τα οποία έχουν ήδη τεθεί σε εφαρμογή. Το εν λόγω πρόγραμμα στήριξης περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

- Τρέχουσα χρηματοδοτική στήριξη: Έχει δεσμευθεί κονδύλιο για έργα, συνολικού ύψους περίπου 100 εκατ. EUR, και ένα μέρος αυτού έχει ήδη εκταμιευθεί. Από το 2014, η ΕΕ έχει χορηγήσει 12,5 εκατ. EUR για έργα παροχής καθαρής ανθρωπιστικής βοήθειας και μέχρι 40 εκατ. EUR για έργα κάλυψης των αναγκών όσων πλήττονται από τις συρράξεις.
- Προστασία: Είναι πρωταρχικής σημασίας η ενίσχυση της προστασίας, της ανθεκτικότητας και της σταθεροποίησης των εκτοπισμένων πληθυσμών, καθώς και των κοινοτήτων υποδοχής τους, εντός και εκτός των κέντρων κράτησης.
- Στήριξη της μεταρρύθμισης του τομέα της ασφάλειας, με έμφαση στην αστυνομία και την ποινική δικαιοσύνη, καθώς και στη συνοριακή διαχείριση: Θα μπορούσε να ιδρυθεί πιθανή μη στρατιωτική αποστολή στο πλαίσιο της Κοινής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας, με βάση

³⁶ 40 εκατ. EUR από το Καταπιστευματικό Ταμείο Έκτακτης Ανάγκης της ΕΕ για την Αφρική με συνεισφορές συγχρηματοδότησης από τη Γερμανία ύψους 6 εκατ. EUR.

³⁷ Πίνακας του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης για την παρακολούθηση των εκτοπίσεων.

³⁸ Από τους 765 υπηκόους της Δυτικής Αφρικής που κρατούνται, οι 572 εκδήλωσαν ενδιαφέρον για να επιστρέψουν στις χώρες καταγωγής τους.

την υφιστάμενη αποστολή συνοριακής συνδρομής της ΕΕ καθώς και άλλα προγράμματα ανάπτυξης ικανοτήτων που χρηματοδοτεί η ΕΕ, κατόπιν αιτήματος της κυβέρνησης της Λιβύης, για να συμβάλει στην ανάπτυξη ικανοτήτων και στην παροχή στήριξης, μεταξύ άλλων στον τομέα της συνοριακής διαχείρισης και της μετανάστευσης. Η δράση αυτή θα μπορούσε να συμπληρώσει τις δραστηριότητες κατάρτισης για το Πολεμικό Ναυτικό και την Ακτοφυλακή της Λιβύης.

- Διακυβέρνηση: η ΕΕ είναι έτοιμη να στηρίξει την κυβέρνηση για την κατάρτιση νομικών και θεσμικών πλαισίων που να συνάδουν με τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις διεθνείς συμβάσεις. Σε αυτή περιλαμβάνεται η ανάπτυξη ικανοτήτων των σχετικών διοικήσεων και των θεσμικών οργάνων, καθώς και των οργάνων επιβολής του νόμου.
- Τεχνική συνδρομή: Εκτός από τις δυνατότητες τεχνικής υποστήριξης από το κονδύλιο για τη συνεργασία, θα μπορούσε να προβλεφθεί πιθανή στήριξη του Frontex, με χρήση της υφιστάμενης εντολής για συμφωνία συνεργασίας με τη Λιβύη.

Νοτίως της Λιβύης, η ΕΕ έχει αναβαθμίσει τον διάλογο και τη συνεργασία της σε θέματα μετανάστευσης, ασφάλειας και ανάπτυξης στο πλαίσιο της αυξημένης περιφερειακής ανάληψης ευθύνης από την Ομάδα G5 για το Σαχέλ. Στο πλαίσιο αυτό, άνοιξε στο Agadez το γραφείο της αποστολής EUCAP Sahel και συστάθηκε κοινή ομάδα έρευνας με τον Νίγηρα. Πέρα από τις τρέχουσες δραστηριότητες, θα μπορούσε να εξεταστεί το ενδεχόμενο οι τρεις αποστολές της Κοινής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας στην περιοχή να επιτρέπουν τη συμμετοχή άλλων δυνάμεων της Ομάδας G5 του Σαχέλ στα προγράμματα κατάρτισης που διοργανώνουν, κατόπιν προσκλήσεως των αντίστοιχων κυβερνήσεων. Αυτό θα μπορούσε να συμβάλει στην ενίσχυση της αλληλεπίδρασης και στη διευκόλυνση των κοινών επιχειρήσεων περιπολίας μεταξύ των συνόρων. Επίσης θα μπορούσε να εξεταστεί η παροχή στήριξης για την καθιέρωση επιχειρησιακής διασυνοριακής συνεργασίας. Θα εξακολουθήσει να είναι ζωτικής σημασίας ο στενός συντονισμός των δραστηριοτήτων Κοινής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας στο Μάλι και τον Νίγηρα με αναπτυξιακά έργα, συμπεριλαμβανομένων όσων υποστηρίζονται από το Ταμείο Έκτακτης Ανάγκης της ΕΕ για την Αφρική.

Αν και η παρούσα ανακοίνωση προσδιορίζει χώρες προτεραιότητας, η προσέγγιση πρέπει εν τέλει να αναπτυχθεί σε όλες τις ενδιαφερόμενες χώρες. Οι μακροπρόθεσμοι στόχοι των συμφώνων για την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της παράτυπης μετανάστευσης και της αναγκαστικής εκτόπισης θα υποστηρίζονται από επικείμενα στρατηγικά μέσα πολιτικής, και ιδίως την Παγκόσμια Στρατηγική και τη Στρατηγική της ΕΕ για την Αφρική.

Μακροπρόθεσμοι στόχοι

Μακροπρόθεσμα, η **Αφρική** παραμένει η κατά προτεραιότητα περιοχή και αυτό θα αποτυπωθεί δεόντως στην εφαρμογή του θεματολογίου 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη και στη σχέση ΕΕ-ΑΚΕ μετά τη συμφωνία του Κοτονού, καθώς και στη μελλοντική ολοκληρωμένη στρατηγική για την Αφρική. Θα πρέπει να περιλαμβάνονται νέες ιδέες για την ασφάλεια, τις επενδυτικές ευκαιρίες, τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης μετά από μια αναθεωρημένη Κοινή Αντίληψη και έμφαση στην απασχόληση των νέων, καθώς και την αύξηση των ήδη σημαντικών επιπέδων της ΕΑΒ στην Αφρική (20 δισ./έτος) για την επίτευξη του στόχου του 0,7% ΕΑΒ/ΑΕΕ. Όλα αυτά θα θέσουν τις βάσεις για τη σύνοδο κορυφής ΕΕ-Αφρικής το 2017.

Όσον αφορά την **Ασία, το Αφγανιστάν** είναι κύρια χώρα καταγωγής παράτυπων μεταναστών και προσφύγων που φθάνουν στην Ευρώπη. Αν και η ΕΕ συνεχίζει τις μακροχρόνιες προσπάθειες για να στηρίξει τη σταθερότητα στη χώρα, παράλληλα θα πρέπει να εντείνει τη δέσμευσή της για να εξασφαλίσει τη συνεργασία του Αφγανιστάν σε θέματα επανεισδοχής. Άλλες κατά προτεραιότητα χώρες καταγωγής στην Ασία είναι το Πακιστάν και το Μπαγκλαντές. Το **Ιράν** είναι η χώρα καταγωγής όσον αφορά τους δικούς του υπηκόους και κύρια χώρα διέλευσης μεταναστών, κυρίως από το Αφγανιστάν αλλά και από το Ιράκ, το Πακιστάν και το Μπαγκλαντές, και σήμερα παρέχει καταφύγιο σε περίπου 2-3 εκατομμύρια Αφγανούς. Επομένως, η ΕΕ και το Ιράν θα πρέπει να

δρομολογήσουν έναν ολοκληρωμένο διάλογο για τη μετανάστευση. Η ΕΕ θα πρέπει επίσης να συνεχίσει να στηρίζει τις προσπάθειες του Ιράν για την κοινωνική ένταξη των Αφγανών προσφύγων στο Ιράν. Οι ανθρωπιστικές επιχειρήσεις της ΕΕ (9 εκατ. EUR το 2016) θα εξακολουθήσουν να συμπληρώνουν τις προσπάθειες της ιρανικής κυβέρνησης για την εξασφάλιση της πρόσβασης των προσφύγων σε βασικές υπηρεσίες.

Στο πλαίσιο της **Γειτονίας**, η ΕΕ διατηρεί επί μακρόν εταιρική σχέση με το **Μαρόκο** σε θέματα μετανάστευσης και θα προωθήσει αυτή τη γόνιμη συνεργασία μόλις το επιτρέψουν οι συνθήκες. Τα μεταναστευτικά ζητήματα της **Αλγερίας** δεν προκαλούν επί του παρόντος μείζονα ανησυχία αλλά η ΕΕ είναι πρόθυμη να εμβαθύνει τον διάλογο και τη συνεργασία επ' αυτών σε εύθετο χρόνο. Εξάλλου, η Ένωση θα δεσμευθεί πιο δυναμικά με την **Αίγυπτο**, μεταξύ άλλων, με αύξηση της χρηματοδοτικής συνδρομής για την ανάπτυξη ικανοτήτων, την προστασία των ευάλωτων ομάδων και την κοινωνικοοικονομική στήριξη ομάδων επιρρεπών στη μετανάστευση. Η ανάληψη αυτής της δέσμευσης θα πρέπει να επιταχυνθεί ενόψει των αυξανόμενων μεταναστευτικών ροών από την Αίγυπτο προς τη διαδρομή της Κεντρικής Μεσογείου, με ενίσχυση των κοινών δράσεων για την καταπολέμηση της λαθραίας διακίνησης, βάσει της ευρύτερης δέσμευσης στο πλαίσιο της διαδικασίας του Χαρτούμ.

Βασικές δράσεις:

- Σύναψη συμφώνων με την Ιορδανία και τον Λίβανο και διερεύνηση με την Τυνησία του καλύτερου τρόπου μετάβασης της συνεργασίας ΕΕ-Τυνησίας σε νέο στάδιο.
- Δρομολόγηση και σύναψη συμφώνων με τον Νίγηρα, τη Νιγηρία, τη Σενεγάλη, το Μάλι και την Αιθιοπία.
- Ετοιμότητα για στήριξη των προσπαθειών της Κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας της Λιβύης σε θέματα διαχείρισης των παράτυπων μεταναστευτικών ροών, μεταξύ άλλων με την ενίσχυση της περιφερειακής συνεργασίας με τους νότιους γείτονες της Λιβύης και την περιοχή του Σαχέλ.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Για την σημαντική ενίσχυση του αντικτύπου των δράσεων μας που υπάγονται στην εξωτερική πτυχή του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Δράσης για τη Μετανάστευση, η Επιτροπή και η Ύπατη Εκπρόσωπος προτείνουν μια νέα έννοια συνεργασίας προσανατολισμένης στα αποτελέσματα, το πλαίσιο εταιρικής σχέσης. Στόχος είναι η επίτευξη συνεπούς δέσμευσης της ΕΕ, στο πλαίσιο της οποίας η Ένωση και τα κράτη μέλη της ενεργούν με συντονισμένο τρόπο. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της θα πρέπει να συνδυάσουν τα αντίστοιχα μέσα και εργαλεία τους για τη σύναψη συμφώνων με τρίτες χώρες με σκοπό την καλύτερη διαχείριση της μετανάστευσης. Για κάθε χώρα εταίρο, αυτό σημαίνει ανάπτυξη ενός συνδυασμού θετικών και αρνητικών κινήτρων, η χρήση των οποίων θα πρέπει να έχει ως γνώμονα τη σαφή κατανόηση ότι το σύνολο των σχέσεων μεταξύ της ΕΕ και της εν λόγω χώρας θα διέπεται κυρίως από την ικανότητα και την προθυμία της χώρας να συνεργαστεί για τη διαχείριση της μετανάστευσης. Θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί το πλήρες φάσμα των πολιτικών, των χρηματοδοτικών μέσων και των μέσων της ΕΕ για τις εξωτερικές σχέσεις. Στο πλαίσιο αυτό, είναι επίσης σημαντικό να αυξηθούν οι προσπάθειες για την εφαρμογή του σχεδίου δράσης της Βαλέτας, όπως συμφωνήθηκε στη σύνοδο κορυφής της Βαλέτας, καθώς και των χρηματοδοτικών πτυχών του. Για να εξασφαλιστεί η συνεργασία της ΕΕ με τα κράτη μέλη της, πρέπει να συσταθεί συντονιστικός μηχανισμός μεταξύ των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και των κρατών μελών. Αυτό συνεπάγεται την πλήρη αξιοποίηση, προς όφελος της ΕΕ και των σχετικών κρατών μελών, των ειδικών σχέσεων που ενδέχεται να έχουν τα κράτη μέλη με τρίτες χώρες.

Βραχυπρόθεσμα προτείνεται να οριστικοποιηθούν τα σύμφωνα με την Ιορδανία και τον Λίβανο, να διερευνηθεί με την Τυνησία ο καλύτερος τρόπος μετάβασης της συνεργασίας ΕΕ-Τυνησίας σε νέο στάδιο και να δρομολογηθούν και να συναφθούν σύμφωνα με τον Νίγηρα, τη Νιγηρία, τη Σενεγάλη, το Μάλι και την Αιθιοπία, καθώς και να υπάρχει ετοιμότητα για στήριξη των προσπαθειών της Κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας της Λιβύης στη διαχείριση των παράτυπων μεταναστευτικών ροών,

μεταξύ άλλων με την ενίσχυση της περιφερειακής συνεργασίας με τους νότιους γείτονες της Λιβύης και το Σαχέλ. Για τη στήριξη της υλοποίησης των συμφώνων, προτείνεται η κινητοποίηση περίπου 8 δισ. EUR κατά τη διάρκεια της περιόδου 2016-2020, επιπλέον της Επίσημης Αναπτυξιακής Βοήθειας που παρέχουν ετησίως τα κράτη μέλη και η ΕΕ.

Μακροπρόθεσμα, η ΕΕ θα πρέπει να εντείνει τις προσπάθειές της για την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της παράτυπης μετανάστευσης και της αναγκαστικής εκτόπισης και για την ανάπτυξη των ικανοτήτων των κοινοτήτων υποδοχής. Η Επιτροπή θεωρεί ότι ένα πρόσθετο ποσό 62 δισ. EUR μπορεί να κινητοποιηθεί για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων, υπό την προϋπόθεση ότι όλα τα κράτη μέλη και οι εταίροι, συμπεριλαμβανομένων των διεθνών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, θα επιδείξουν τον ίδιο βαθμό δέσμευσης που επέδειξε η Επιτροπή και ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υποστηρίζει ενεργά αυτές τις προσπάθειες. Στόχος του πλαισίου εταιρικής σχέσης είναι να δοθεί η δυνατότητα στην ΕΕ να διαχειριστεί τις μεγαλύτερες μεταναστευτικές ροές παγκοσμίως μετά τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο. Στην προσπάθεια αυτή, θα εξετάσει όλες τις πτυχές της μεταναστευτικής κρίσης, από τα γενεσιουργά αίτια μέχρι τις καθημερινές τραγωδίες που συμβαίνουν στη Μεσόγειο. Οι φιλόδοξοι αυτοί στόχοι μπορούν να επιτευχθούν μόνο μέσω της στενής και διαρκούς συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών της, σε συνεργασία με τις χώρες καταγωγής και διέλευσης των μεταναστών.

Με βάση τα ανωτέρω, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλείται να εγκρίνει:

- Τη θέσπιση νέου πλαισίου εταιρικής σχέσης για την κινητοποίηση και την εστίαση της δράσης και των πόρων της ΕΕ στην καλύτερη διαχείριση της μετανάστευσης με τρίτες χώρες. Για την επίτευξη αυτού του στόχου θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί το πλήρες φάσμα των πολιτικών και μέσων της ΕΕ και των κρατών μελών. Συγκεκριμένα, οι αναπτυξιακές και εμπορικές πολιτικές της ΕΕ θα συμπεριλάβουν ένα συνδυασμό θετικών και αρνητικών κινήτρων, βάσει των οποίων ανταμείβονται οι χώρες που είναι πρόθυμες να συνεργαστούν αποτελεσματικά με την ΕΕ για τη διαχείριση της μετανάστευσης ενώ οι χώρες που δεν συνεργάζονται υφίστανται συνέπειες.
- Η ενίσχυση των προσπαθειών για την εφαρμογή του σχεδίου δράσης της Βαλέτας, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτικών πτυχών του, θα είναι επίσης ουσιαστική σε αυτήν τη διαδικασία.
- Τη στενή και διαρκή συνεργασία μεταξύ των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και των κρατών μελών για την υλοποίηση των συμφώνων.
- Την ταχεία διάθεση κεφαλαίων από την ΕΕ και τους προϋπολογισμούς των κρατών μελών, ιδίως για τη συμπλήρωση της χρηματοδότησης από το Καταπιστευματικό Ταμείο Έκτακτης Ανάγκης της ΕΕ για την Αφρική, με στόχο την υλοποίηση των συμφώνων.
- Την ταχεία σύσταση Ταμείου Εξωτερικών Επενδύσεων, με στόχο την κινητοποίηση ποσού μέχρι 62 δισ. EUR. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, τα κράτη μέλη, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και άλλα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα θα κληθούν να συνεισφέρουν στο Ταμείο.
- Στο πρώτο στάδιο της διαδικασίας, δρομολόγηση ειδικά προσαρμοσμένων συμφώνων με τον Νίγηρα, τη Νιγηρία, τη Σενεγάλη, το Μάλι και την Αιθιοπία και ενίσχυση της δέσμευσης με την Τунησία και τη Λιβύη.

Παραρτήματα

Παράρτημα 1: Παράνομες συνοριακές διελεύσεις στην ΕΕ, αποφάσεις επιστροφής και πραγματικές επιστροφές, 2014-2015

Παράρτημα 2: Διάλογοι υψηλού επιπέδου

Παράρτημα 3: Παραδείγματα σημαντικών εν εξελίξει δράσεων που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ

Παράρτημα 4: Οικονομικές δεσμεύσεις και συνεισφορές των κρατών μελών στα Καταπιστευματικά Ταμεία και στη Διευκόλυνση για τους Πρόσφυγες στην Τουρκία